

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Rennebu kommune

Arkivsak: 24/278
Møtedato/tid: 24.04.2024 kl. 10:00 – 15:30
Møtested: Møterom Mjuken, Rennebu kommunehus

Møtet gjennomføres som fjernmøte.

De som skal delta på Teams tar kontakt med sekretariatet.

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Ragnhild Aashaug på telefon 970 40 929, eller e-post: ragnhild.aashaug@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Os, 17.04.2024

Ingrid Hoel (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ragnhild Aashaug
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
11/24	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - forvaltningsrevisjon
12/24	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - eierskapskontroll
13/24	Orientering om statlige tilsyn for gratis-skoleprinsippet og særskilt språkopplæring
14/24	Opplæring av kontrollutvalget - 24.04.2024
15/24	Referatsaker
16/24	Innspill til kontrollutvalgets arbeid
17/24	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Rennebu kommune

Møtedato

24.04.2024

Saknr

11/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 24/169 - 8

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering til orientering.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon til neste møte ut fra revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og de innspill som er kommet frem.
3. Kontrollutvalget vil prioritere følgende områder/tema:
 - a.
 - b.
 - c.
 - d.
 - e.

Vedlegg

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Invitasjon til kommunedirektører med kommunalsjefer

Invitasjon til politisk ledelse, gruppeledere og medvirkningsorgan

Invitasjon til hovedtillitsvalgte og hovedverneombud

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Forvaltningsrevisjon kan gjennomføres innen alle kommunale tjenesteområder og i selskaper som kommunen har eierinteresser i for å se om virksomheten er i tråd med forutsetningene. Kontrollutvalget gjorde et vedtak om bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger på sitt møte 21.02.2024 (sak 2/24).

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide risiko- og vesentlighetsvurdering for Rennebu kommune.
2. Arbeidet gis en ressursramme på inntil 60 timer, risiko- og vesentlighetsvurderingene skal leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 05.04.2024.
3. Kontrollutvalget ber sekretariatet iverksette øvrige tiltak som er nødvendig for å gjennomføre den skisserte prosessen med plan for forvaltningsrevisjon.

Revisors vurdering for risiko og vesentlighet er utarbeidet i henhold til bestillingen, og er vedlagt.

I saksfremlegget i overfor nevnte sak, står det at sentrale aktører inviteres. Disse er:

- kommunedirektør, med ønske om deltagelse sammen med kommunalsjefene.
- hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Invitasjonen ble sendt til personalansvarlig med ønske om videreformidling.
- politisk ledelse, gruppeledere og ledere av medvirkningsorgan. Invitasjonen har gått via ordfører.

Invitasjonene er vedlagt.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger er revisors vurdering av risiko basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens. Disse områdene har fått en kort omtale i teksten, og områdene er angitt som henholdsvis rødt og gult område. Revisor har valgt å fremstille områdene på en enkel måte. Funnene er basert på erfaringer i revisjonsarbeidet i kommunen, eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen. Rapporten er delt inn syv områder, og det syvende området omhandler eierskap. Dette området behandles nærmere i kontrollutvalgets sak 12/24 "Risiko- og vesentlighetsvurdering - eierskapskontroll".

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor vil innledningsvis orientere om revisjonens vurderinger og prioriteringer.

Skissert opplegg for planarbeidet

Hensikten med arbeidet er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. I tillegg til revisor sine vurderinger er sentrale aktører i kommunen invitert til å gi ytterligere innspill til risikoområder, for dermed å ha et bredere grunnlag til utarbeidelse av planen. De sentrale aktørene er invitert inn gruppevis og har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet.

Tidsplan med tema:

10:00 - 10:30 Revisors presentasjon av risiko- og vesentlighetsvurderinger

10:30 - 11:30 Kommunedirektør med kommunalsjefer

1. En kort presentasjon av de ulike områdene i kommunen
2. På hvilket område er størst problemer med henblikk på økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og etterlevelse av kommunens vedtak? Dette gjelder også de inntrykk dere har av kommunens selskaper
3. Hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon? Dette gjelder også de inntrykk dere har av kommunens selskaper
4. Er det mangler ved kommunedirektørens internkontroll på enkelte områder?

12:00 - 13:00 Hovedverneombud og hovedtillitsvalgte

1. På hvilke områder er det risiko for at kommunen ikke
 - a. Når politisk vedtatte målsettinger
 - b. Oppfyller lovkrav
 - c. Driver effektivt
2. På hvilke områder og i hvilke kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?

12:00 - 13:00 Politisk ledelse, gruppeledere og ledere av medvirkningsorgan

1. På hvilke områder er det risiko for at kommunen og selskaper der kommunen har eierandeler ikke når sine målsettinger, ikke oppfyller lovkrav, eller utnytter ressursene dårlig?
2. På hvilke tjenesteområder/kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?
3. Er det mangler ved eierstyringen i kommunens selskaper?

Når kontrollutvalget har fått innspillene fra påmeldte deltakere, bes utvalget om å komme fram til områder det er ønskelig å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Tidligere forvaltningsrevisjoner

Siden 2017 er det gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner:

- Oppfølging og etterlevelse av energi- og klimaplanen (2017)

- Kommunenes fastsetting av gebyrer og behandlingstid for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak (2018)
- Enkeltvedtak etter forvaltningsloven - er saksbehandlingen i samsvar med forvaltningsloven (2019)
- Drift og vedlikehold teknisk (2021)
- Tidlig innsats (2023)
- IKT-sikkerhet (2023)

Vurdering

Revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger er utarbeidet ut fra revisjonens perspektiv. Sekretariatet vil understreke at hensikten med å invitere inn hovedtillitsvalgte, hovedverneombud, politisk ledelse og ledere av medvirkningsorgan er at de alle har ulike roller og dermed ulike perspektiv. Dette vil gi et utvalget et nyttig helhetsbilde for å komme frem til områder for forvaltningsrevisjon som har størst mulig nytte for kommunen. Det er første gangen sentrale aktører inviteres til innspill i for planarbeidet, og kontrollutvalget bør derfor gjøre en evaluering av arbeidet.

I prioriteringen av områder/tema som kontrollutvalget finner aktuelt å ta inn i planen, bør kontrollutvalget se etter sammenhenger og vekte informasjon ut fra hvor en revisjon kan bidra med mest mulig læring for kommunen.

Det er lagt opp til at forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 behandles i kontrollutvalgets neste møte. Planen oversendes deretter til kommunestyret som vedtar den endelige prioriteringen av forvaltningsrevisjonsarbeidet for den kommende perioden.

REVISORS RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Rennebu kommune

2024

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med *plan for forvaltningsrevisjon* og *plan for eierskapskontroll*. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød, gul og grønn, hvor rød er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet. I denne rapporten er bare rød og gule områder presentert.

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for Rennebu kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Rekruttering og vikarbruk	Informasjonssikkerhet
Internkontroll	Saksbehandling
Økonomisk bærekraft	HMS og sykefravær
Taushetsplikt og personvern	Helhetlig virksomhetsstyring
Eldreomsorg	Kommunesamarbeid
Utenforskap	Åpenhet i forvaltningen
Tildeling av helse- og omsorgstjenester	Budsjettstyring og rapportering
Klima og miljø	Offentlige anskaffelser
	Forvaltning av kraftrettigheter
	Kostnadsnivå - oppvekst
	Barnehage – kapasitet og dekningsgrad
	Spesialundervisning - omfang
	PP-tjenesten
	Minoritetsspråklige barn
	Helseplattformen
	Barnevern
	Integrering av flyktninger
	Kostnadsstyring - omsorgstjenester
	Bruk av tvang
	Fritidsbebyggelse
	Vedlikeholdsetterslep
	Næring, skog og landbruk
	Generell eierstyring
	Eierstyring av ReMidt IKS
	Eierstyring av TBRT IKS
	Forvaltning av IKA Trøndelag IKS

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i kommunen skal utarbeide en *plan for forvaltningsrevisjon* (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en *plan for eierskapskontroll* (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen og bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv. Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten. Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte, og risikoer som revisor har funnet uvesentlig er ikke tatt med. Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i kommunen, data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen.

Denne rapporten er delt inn i seks områder. Disse er:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Oppvekst
- Helse og omsorg
- Samfunnsutvikling og drift
- Eierskap

Området eierskap handler om kommunens eierstyring generelt og eierstyring av ulike selskaper. Forvaltningsrevisjon i selskaper omtales innenfor de områdene hvor de naturlig hører hjemme. Vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap beskrives under kommuneorganisasjon, mens tjenestene som leveres omtales innenfor de enkelte områdene.

2 KOMMUNEORGANISASJONEN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Rekruttering og vikarbruk	Informasjonssikkerhet
Internkontroll	Saksbehandling
	HMS og sykefravær
	Helhetlig virksomhetsstyring
	Kommunesamarbeid
	Åpenhet i forvaltningen

Rekruttering og vikarbruk

Generelt er det kamp om arbeidskrafta, og Rennebu kommunene har utfordringer med å rekruttere nok og rett kompetanse. Når kommunen ikke klarer å løse rekrutteringsproblemene settes det i verk midlertidige tiltak som fører til høyere kostnader og mindre stabilitet i bemanningen, eksempelvis ved bruk av vikarbyråer. En konsekvens av rekrutteringsutfordringene er at kommunen står i fare for å mangle kompetanse og kapasitet til å få utført nødvendige tjenester. Turnover og vakanse i viktige stillinger skjer med jevne mellomrom og kan gi konsekvenser i form av manglende kontinuitet og at taus kunnskap i organisasjonen forsvinner.

Internkontroll – system og implementering

Formålet med kravet om internkontroll i kommuneloven § 25 -1 er å forebygge og hindre brudd på regelverk, og å sikre at brudd blir oppdaget og korrigert. Dette krever at kommunedirektøren har et system for internkontroll, som sikrer at eksempelvis oppvekstsektoren rapporterer om de faktiske forhold i sektoren og jevnlig evaluerer og korrigerer egen praksis. Rennebu kommune jobber med å forbedre internkontrollsystemet, men det gjenstår blant annet å forankre systemet i organisasjonen. Bevissthet og kultur rundt avvik og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem. Små kommuner er sårbare ved fravær eller skifte av personell med spesialkompetanse. Dette stiller ekstra store krav til skriftlige rutinebeskrivelser og tydelig ansvars- og rollefordeling.

Informasjonssikkerhet

Sannsynligheten for ondsinnede handlinger mot IKT-systemer er økende i samfunnet. Kommunene er komplekse organisasjoner som er avhengig av IKT på de fleste områder. Hvis IKT-systemet rammes av en hendelse som setter det ut av funksjon, er konsekvensen at kommunens virksomhet blir skadelidende på ulike måter. Økende grad av digitalisering gir effektive løsninger, men det er sannsynlig at bevisstheten omkring IKT-sikkerhet ikke er til stede i hele organisasjonen, med eksempelvis den konsekvens at brukere trykker på en lenke som gir uvedkommende tilganger. IKT-sikkerhet er relatert til personvernforordningen og

håndtering av personopplysninger, eksempelvis med den konsekvens at personopplysninger kommer på avveie. Ifølge rapport fra en forvaltningsrevisjon i 2023 mangler Rennebu kommune spesifikke sikkerhetsmål, sikkerhetsstrategi og en tydelig organisering.

Saksbehandling

Kravene til forsvarlig saksbehandling innebærer at kommunen må ha saksbehandlere som både har fagspesifikk og generell forvaltningskompetanse. For en liten kommune med små administrative ressurser å spille på, kan dette være utfordrende, og innebærer en risiko for sviktende beslutningsgrunnlag. Konsekvensen av dette kan bli at politiske organ tar andre beslutninger enn hva de ville gjort med grundigere utredninger.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og sykefravær

Sykefraværet har en kostnad og en konsekvens i form av at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere og kollegaer. Det kan medføre at det ikke er nok personell i skolen til å gi spesialundervisning, at saksbehandling blir forsinket og at andre ansatte må jobbe overtid med den belastningen det kan medføre. Sykefravær som kan relateres til arbeidsmiljøet er særlig kritisk i denne sammenhengen, og hvor arbeidsgiver har et særskilt ansvar. Helse, miljø og sikkerhet er også et tema knyttet til vold i både oppvekst- og helsesektoren.

Helhetlig virksomhetsstyring

Rennebu kommunes budsjett og økonomiplan inneholder ingen andre målsettinger enn de finansielle, og årsberetningen har hovedfokus på regnskapsrapportering. Lovkravet om at årsberetningen skal redegjøre for måloppnåelse er svakt ivaretatt. Det er en forutsetning for god virksomhetsstyring at målene i kommuneplanen blir fulgt opp gjennom konkrete og etterprøvbare målsettinger i økonomiplan og årsbudsjett, og at resultatene blir sammenlignet og rapportert mot disse målene.

Kommunesamarbeid

Samarbeid gjennom ulike vertskommuneløsninger og selvstendige selskaper kan gå på bekostning av kommunens kontroll og styring med velferdstjenester. Når det heller ikke er en fast struktur på hvilke kommuner det samarbeides med, kan styringen bli fragmentert og uoversiktlig. En annen konsekvens er at avstanden til tjenesten kan øke, og at kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige. Dermed er det fare for at tjenestene utvikler seg i en retning som Rennebu kommune ikke er tjent med, og at utviklingen skjer uten folkevalgt styring og kontroll.

Åpenhet i forvaltningen

I Kommunal Rapport og Pressens offentlighetsutvalg sin undersøkelse i 2022 ble Rennebu rangert på 235. plass blant kommunene. Det ble scoret lavt på elektroniske innsynsløsninger og journalføring. Konsekvensen av høye terskler for innsyn kan bli at innbyggerne får svekket mulighet til å ivareta sine rettigheter.

3 ØKONOMI

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Økonomisk bærekraft	Budsjettstyring og rapportering
	Offentlige anskaffelser
	Forvaltning av kraftrettigheter

Økonomisk bærekraft

Den finansielle utviklingen i Rennebu kommune har vært svært negativ de to siste årene, og driftsutgiftene ligger langt over et bærekraftig nivå. Kommunens evne til å sette tæring etter næring utfordres ytterligere av forventet inntektsutvikling de kommende årene. En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond i forhold til inntektene. Driftsresultatet viser om kommunen klarer å frigjøre driftsmidler til investeringsformål, og dermed om det er mulig å fornye bygninger og anlegg uten at lånegjelden øker mer enn inntektene. I motsatt fall må en økende andel av inntektene brukes til å betjene gjelden i stedet for å gå til tjenesteyting. Konsekvensene blir dermed selvforsterkende, og før eller siden må kommunen kutte på bevilgninger til tjenesteproduksjon. Samtidig øker risikoen for at rentesjokk kan få store økonomiske konsekvenser.

Budsjettstyring og rapportering

Store budsjettoverskridelser i 2022 og 2023 indikerer svakheter ved budsjettering, budsjettoverholdelse og rapportering. Det er konkrete krav til hvordan budsjettet skal utarbeides, men det gjøres også subjektive vurderinger. I en situasjon hvor utgiftene må kuttes, er det risiko for at det oppstår konflikt mellom kravet til realistiske budsjett og kravet til balanse innenfor knappe rammer. Dersom rapporteringsrutinene ikke avdekker avvikene tidsnok, drar kommunen med seg et underskudd som må dekkes inn i fremtidige budsjett.

Offentlige anskaffelser

Avgjørelser i to klagesaker til KOFA indikerer svakheter i kommunens anskaffelsesprosesser. Regelverket omkring offentlige anskaffelser er komplisert, og det er sannsynlig at det oppstår feil. Klagenemnda for offentlige anskaffelser kan bøtelegge når det gjøres ulovlige direkteanskaffelser. Feil tildelinger kan også føre til dyre rettssaker, negativ omtale og

prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse. Det har også konsekvenser for tilbydere som ikke får oppdrag fordi regelverket ikke følges.

Forvaltning av kraftrettigheter

Kommunen disponerer en stor kraftmengde med avtale om aktiv forvaltning. På grunn av sterkt svingende kraftpriser er inntektene lite forutsigbare, og ved svikt i risikohåndteringen er kommunen eksponert mot betydelige tap. Konsekvensen av dette kan bli at kommunen må kutte bevilgninger til tjenesteproduksjon.

4 OPPVEKST

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Taushetsplikt og personvern	Kostnadsnivå
	Barnehage – kapasitet og dekningsgrad
	Spesialundervisning - omfang
	PP-tjenesten
	Minoritetsspråklige barn

Taushetsplikt og personvern

Revisor erfarer at flere kommuner ønsker å øke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn og ungdom. Dette kan øke sannsynligheten for at personvern og taushetsplikt ikke blir ivarettatt. Tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt er viktig for å redusere konsekvenser som kan oppstå som følge av tverrfaglig samarbeid. Brudd på personvern og taushetsplikt kan få store konsekvenser for den enkelte, og er spesielt sårbart i små lokalsamfunn. Det kan også gi negative økonomiske konsekvenser og svekke kommunens omdømme.

Kostnadsnivå

Sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landet har Rennebu høye kostnader per oppholdstime i kommunale barnehager. Det samme gjelder brutto driftsutgifter til grunnskolesektoren målt per elev. Konsekvensen av svak produktivitet er at ressursene brukes mindre effektivt enn hva som er mulig.

Barnehage – kapasitet og dekningsgrad

Rennebu har store svingninger i barnetallet fra år til år. I forhold til andre kommuner er andelen av barn med barnehageplass lav. Noe av dette kan forklares med at de har barnehageplass i nabokommuner. Til tross for dette er det tatt i bruk brakkerigger for å ha tilstrekkelig kapasitet

ved Vonheim barnehage. Barnehageplass i nabokommuner kan skape utfordringer når barna kommer i skolepliktig alder.

Omfang av spesialundervisning

En langt høyere andel av elevene i Rennebu får spesialundervisning på bakgrunn av enkeltvedtak enn hva som er gjengs hos andre kommuner. Dette har vedvart over flere år, noe som indikerer at årsaken kan ligge på systemnivå og ikke hos egenskaper ved elevene. Konsekvensen av et høyt nivå kan bli at kommunen ikke oppnår samme kostnadseffektivitet som andre former for tilpasset undervisning kunne gitt, og at elevene kan oppleve utenforskap.

PP-tjenesten

I forvaltningsrevisjonen om tidlig innsats i 2023 ble det pekt på at PP-tjenesten er sårbar som følge av at den er liten. Kommunestyret fulgte opp med å be kommunedirektøren om å gjøre tiltak slik at risikoen kan minimeres. Saksbehandlingen skal ha fokus på barnets beste, samtidig som minimumskravene til enkeltvedtak etter forvaltningsloven blir ivaretatt. Konsekvensen av en lite robust PP-tjeneste kan bli mangelfullt beslutningsgrunnlag om barnets beste, og føre til feil beslutning og feil tiltak.

Minoritetsspråklige barn

Rennebu har hatt stort mottak av flyktninger den siste tiden, noe som stiller krav til organisering og bemanning for å løse morsmålsundervisning og språkutfordringer. Med knapp tilgang på kvalifiserte lærere kan dette bli utfordrende. Dette kan både få konsekvenser for kommunens integreringsarbeid, overholdelse av lovkrav, og ikke minst hensynet til den enkelte elev.

5 HELSE OG OMSORG

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Eldreomsorg	Helseplattformen
Utenforskap	Barnevern
Tildeling av tjenester	Integrering av flyktninger
	Kostnadsstyring
	Bruk av tvang

Eldreomsorg

Antallet i den eldste aldersgruppen vil øke kraftig framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Tjenestebehovet må løses i et arbeidsmarked hvor det er betydelige problem med å rekruttere kvalifisert arbeidskraft, og hvor kommunen har lite økonomisk handlingsrom. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud, og

spesialkompetanse hos ansatte. Det er sannsynlig at kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av omsorgsbehov, samt bruk av tvang. Konsekvensen er at brukerne ikke får tilstrekkelige tjenester som er tilpasset deres livssituasjon, og for kommunen kan konsekvensen være at ressursene brukes lite effektivt.

Utenforskap (tverrsektoriell risiko)

Flere og flere faller utenfor i samfunnet, og det er sannsynlig at kommunen ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende. Det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp. Det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne, herav flere som har behov for sosialhjelp. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv. Utenforskap kan medføre mange ulike konsekvenser, eksempelvis kommunens ansvar for sosialhjelp, men også konsekvenser i form av uro i lokalmiljøet og kriminalitet, samt den enkeltes muligheter i samfunnet. Kultur- og idrettstilbud i samarbeid med det frivillige kan være et bidrag for å redusere sannsynligheten for at noen faller utenfor.

Tildeling av tjenester

I en presset situasjon for kommuneøkonomien er det naturlig å stille spørsmål rundt nivået på tjenestetildeling etter enkeltvedtak, og om det brukes objektive kriterier for vurdering av tjenestebehovet. Men slike hensyn skal ikke gå utover kravene til forsvarlige tjenester, individuell vurdering og rettssikkerheten for brukerne. Kartlegging for å fastsette rett nivå på tjenestene og individuell tilpasning av tjenester er viktig for å kunne gi riktige tjenester. En generøs tildelingspraksis har store økonomiske konsekvenser, mens knappe økonomiske rammer kan ha som konsekvens at brukerne ikke får det tilbudet de har krav på.

Helseplattformen

Helseplattformen skal etter planen innføres i Rennebu kommune i april 2024. Dette er en felles elektronisk pasientjournal og pasientadministrativt system for hele helsetjenesten i Midt-Norge. Informasjonsflyt mellom helseforetak og kommunene har vært utfordrende etter innføring av Helseplattformen. Kommunen har et eget ansvar for å sikre at løsningen de har anskaffet ivaretar personvernet, at den fungerer godt nok for helsepersonellet og andre brukere, og at løsningen ikke gir uønskede konsekvenser tjenestemottakere og pasienter. Innføringen av Helseplattformen viser at en del kommuner har hatt problemer, og at innføringen har vært mer krevende enn forventet. Blant annet er det kjent at det har vært svikt i tjenester, pasientbehandling og håndtering av personvern. Svikt i legemiddelhåndtering og meldingsutveksling kan ha store konsekvenser for pasientene.

Barnevern

Sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet har Rennebu stor andel barn både med meldinger, undersøkelser og tiltak. Samtidig er antall barn med meldinger eller tiltak per årsverk langt høyere enn gjennomsnittet. Stort tjenestebehov i forhold til kapasiteten øker risikoen for mangelfull oppfølging av det enkelte tilfelle. Rennebu har felles barnevernstjeneste med Oppdal. Oppdal er vertskommune, noe som betyr at en eventuell forvaltningsrevisjon må samordnes mellom kommunene.

Integrering av flyktninger

Rennebu har den siste tiden hatt stort mottak av flyktninger i forhold til kommunestørrelsen. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Tilbudet av egnede boliger er begrenset, og det samme er muligheten til å finne fast arbeid. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger og det er egne regler for ukrainske flyktninger med andre krav, noe som kompliserer arbeidet for de som skal ivareta introduksjon og opplæring. Det er en risiko for at kommunen bruker mottak av flyktninger som et virkemiddel for å opprettholde folketallet, og at hensynet til god integrering blir skadelidende. Hvis kommunen ikke lykkes med integrering av flyktninger, kan de ende opp som sosialmottakere i stedet for å bidra som skattebetalere.

Kostnadsstyring

Sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet har Rennebu et høyt kostnadsnivå på omsorgstjenester. For institusjonstjenester økte kostnadene kraftig etter at nytt sykehjem ble tatt i bruk, og budsjettet ble ikke overholdt. God kostnadskontroll på denne sektoren vil være en forutsetning for at kommunen skal klare å gjennomføre økonomiske omstillinger.

Bruk av tvang

Tvangsbruk er regulert av en rekke lover, og skal sikre forsvarlige tjenester innenfor lovlige grenser. Dette stiller særskilt høye krav til kommunens interne kontrollsystem, og det skal fattes særskilte vedtak. Selv om det ikke er indikasjoner på regelbrudd i Rennebu, er det et område med høy iboende risiko og sårbarhet ettersom det er alvorlige inngrep mot individets rett til selvbestemmelse. En konsekvens av manglende vedtak er at vurderingen bak bruk av tvang ikke dokumenteres og i verste fall ikke gjøres. Dette kan videre gi grobunn for en praksis med økende bruk av tvang.

6 SAMFUNNSUTVIKLING OG DRIFT

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Klima og miljø	Fritidsbebyggelse
	Vedlikeholdsetterslep
	Næring, skog og landbruk

Klima og miljø

Klima og miljø gir kommunen ulike utfordringer innenfor tekniske tjenester, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Det kan være ulik vektning av klima- og miljøhensyn, samt potensiale for motstrid mellom ulike hensyn som klima- og miljø, samiske rettigheter, jordvern og behovet for samfunnsutvikling. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergrepene forvaltning, blant annet i arealplanlegging, beredskap knyttet til infrastruktur, vann- og avløpsforvaltning og drift og vedlikehold av kommunal eiendom. Som forurensningsmyndighet har kommunen plikt til å føre tilsyn med miljøfarlig avfall og utslipp fra avløpsanlegg. Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt under saksbehandling og tilsyn.

Fritidsbebyggelse

Kommunen har plikt til å føre tilsyn med at tiltak gjennomføres i samsvar med tillatelser i regulerings- og byggesaker. Høy aktivitet i markedet for fritidsboliger med stort gevinstpotensial ved brudd på tillatelser, tilsier at dette er et område hvor kommunen bør ha gode tilsynsrutiner og tilstrekkelig med ressurser.

Vedlikeholdsetterslep

Norske kommuner mangler ofte gode systemer for planmessig vedlikehold. Rennebus egne tilstandsrapporter indikerer at kommunen har forsømt det løpende vedlikeholdet både for bygninger og veger. En stor bygningsmasse og mye veg som skal vedlikeholdes belaster kommunens økonomi, og det er risiko for at dette blir salderingsområder når inntektene ikke strekker til. Manglende systematikk i verdibevarende vedlikehold kan få store økonomiske konsekvenser på lengre sikt, og det kan også ha konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet.

Næring, skogbruk og landbruk

Rennebu har store utmarksområder hvor det kan oppstå interessekonflikter mellom landbruk, reindrift, miljøhensyn og utbyggingsinteresser. I tillegg må kommunen ta hensyn til statlige føringer, eksempelvis om skjerpet vern av innmark til beite og matjord. Slik interessekonflikter må kommunen kunne håndtere innenfor rammen av relevant lovverk. Kommunen har ansvar for saksbehandling på ulike områder og det kan skje saksbehandlingsfeil eller manglende oppfølging av saker, eksempelvis innenfor konsesjonsbehandling.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Generell eierstyring
	ReMidt IKS
	Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS
	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Rennebu kommunes eierskap

Aksjeselskap	Andre selskapsformer
TrønderEnergi AS	Revisjon Midt-Norge SA
Kommunekraft AS	Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS
Kvikne-Rennebu Kraftlag AS	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
Rosenvik Holding AS	Midt-Norge 110-sentral IKS
Nasjonalparken Næringshage AS	Plankontoret for Oppdal og Rennebu
ReMidt Næring AS	Allskog BA
Torget i Rennebu AS	Biblioteksentralen AL
Helseplattformen AS	Konsek Trøndelag IKS
	ReMidt IKS

Generell eierstyring

Kommuneloven § 26-1 sier at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Bestemmelsen stiller også krav til eierskapsmeldingens innhold, hvor det blant annet skal fremgå hva som er kommunens formål med å eie det enkelte eierskap og hvilke generelle styringsprinsipper som er gjeldende. Det overordnede ansvaret for eierstyring ligger hos kommunestyret, og eierskapsmeldingen er det viktigste styringsverktøyet. Gjeldende eierskapsmelding for Rennebu ble vedtatt av kommunestyret i april 2022. Det er en risiko for at styringsprinsippene ikke er tilstrekkelig forankret hos dagens representanter. Det er også en risiko for at bestemmelsene i eierskapsmeldingen ikke følges opp av de som er oppnevnt som eierrepresentanter. Konsekvensene av dette kan bli at kommunens eierinteresser ikke blir underlagt tilfredsstillende folkevalgt styring og kontroll.

ReMidt IKS

Selskapet gjennomfører lovpålagte selvkostoppgaver på oppdrag for kommunen, og eierstyringen er derfor av særskilt betydning for innbyggerne. Dette tilsier spesielle behov for en aktiv eierstyring. Når kommunen både kjøper tjenester fra selskaper og samtidig eier selskapet, kan det være en risiko for at disse rollene blandes. En eierskapskontroll kan

kombineres med en forvaltningsrevisjon av selskapet. Temaet kan eksempelvis være selskapets økonomiforvaltning og overholdelse av selvkostreglene.

TBRT IKS (Trøndelag Brann- og Redningstjeneste)

Det interkommunale selskapet ivaretar kommunale beredskaps- og tilsynsoppgaver, noe som tilsier særskilt oppmerksomhet rundt eierstyringen. Trondheim kommune er den dominerende eieren i selskapet, og det er en risiko for at kommunene med små eierandeler ikke får gjennomslag for sine intensjoner med eierskapet. Eierskapskontrollen kan kombineres med forvaltningsrevisjon av selskapets virksomhet. Eksempler på aktuelle tema er overholdelse av dimensjoneringsreglene for brannvesenet og selskapets økonomiforvaltning.

IKA Trøndelag IKS (Interkommunalt Arkiv Trøndelag)

Selskapet eies av 36 trønderske kommuner og fylkeskommunen, og ivaretar oppgavene med å oppfylle arkivlovens krav og regler. IKA Trøndelag har funksjon som depot for eiernes papirbaserte og elektroniske dokumenter, og skal sørge for at materiellet blir gjort tilgjengelig. Selv om arbeidet er satt bort til et frittstående selskap, har kommunen fremdeles det overordnede arkivansvaret. Ansvar for egne arkiver gjelder også etter at de er overført til depot. Dette tilsier at selskapsforvaltningen og internkontrollen hos IKA Trøndelag IKS er en risikofaktor som eierkommunene bør ha bevissthet om. En forvaltningsrevisjon av selskapets virksomhet er mest aktuell dersom dette kan utføres i samarbeid med andre eiere. En forvaltningsrevisjon kan eventuelt kombineres med eierskapskontroller for den enkelte kommune.

Rennebu Kommune
Myrveien 1
7391 Rennebu

Vår saksbehandler: Ragnhild Aashaug, tlf. 970 40 929

E-post: ragnhild.aashaug@konsek.no

Deres ref.:

Vår ref.: 24/169-5

Oppgis ved alle henvendelser

Vår dato: 18.03.2024

Invitasjon til å komme med innspill til plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll 2024-2028

Kontrollutvalget arbeider med ny plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll, og vil i den forbindelse invitere kommunedirektøren og kommunalsjefen til kontrollutvalgets møte 24.04.2024. Formålet med møtet er å få innspill om risikoområder i kommunen og kommunens selskaper slik at utvalget kan finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Med risikoområder mener vi tjenesteområder og kommunalt eide selskaper der det er risiko for manglende etterlevelse av lover og regler, kommunestyrets vedtak og risiko for lav effektivitet eller dårlig kvalitet. Vi ønsker også innspill på om det er mangler ved eierstyringen av kommunens selskaper.

Kontrollutvalget vil bruke innspillene som en del av grunnlaget for å lage plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Planene er viktige redskaper i kontrollarbeidet. Kontrollutvalget har også invitert politisk ledelse, gruppeledere, ledere av medvirkningsorgan, noen hovedtillitsvalgte og hovedverneombud for å gi innspill til planen.

Vi ønsker en kort presentasjon av de ulike områdene i kommunen, og i tillegg ønsker utvalget å få besvart følgende:

- På hvilket område er størst problemer med henblikk på økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og etterlevelse av kommunens vedtak? Dette gjelder også de inntrykk dere har av kommunens selskaper
- Hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon? Dette gjelder også de inntrykk dere har av kommunens selskaper.
- Er det mangler ved kommunedirektørens internkontroll på enkelte områder?

Kontrollutvalget ønsker å benytte anledningen til å stille korte spørsmål til presentasjonen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger er vedlagt og viser hvilke områder hvor revisor ser det er knyttet risiko og vesentlighet til i Rennebu kommune.

Vi ber om at kommunedirektør gir en tilbakemelding innen 12.april 2024 om hvem som kan delta. Vi ber også om at vi kan få presentasjonen dere har.

Tidsplan for dialog om risiko- og vesentlighetsvurderinger:

10:00 – 10:30 Revisors presentasjon av risiko- og vesentlighetsvurderinger

10:30 - 11:30 Kommunedirektør med kommunalsjefer

12:00 – 13:00 Ordfører, varaordfører, gruppeledere, eldreråd, rådet for likestilling for funksjonsnedsetting, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud.

Dersom det er spørsmål til gjennomføringen, så ta kontakt med undertegnede.

På vegne av leder for kontrollutvalget, Ingrid Hoel.

Postadresse:
Postboks 2564
7735 Steinkjer

Fakturaadresse:
Postboks 1258 Torgarden
7462 Trondheim
post@konsek.no

Bank: 8601.13.04038
Org.nr: 988 799 475

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Ragnhild Aashaug
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg:
Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Kopi til:
Kommunedirektør

Rennebu Kommune
Myrveien 1
7391 Rennebu

Vår saksbehandler: Ragnhild Aashaug, tlf. 970 40 929
E-post: ragnhild.aashaug@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 24/169-4
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 18.03.2024

Invitasjon til innspill til plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll 2024-2028

Kontrollutvalget arbeider med ny plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll, og vil i den forbindelse invitere ordfører, varaordfører og gruppeledere, samt ledere av medvirkningsorgan til kontrollutvalgets møte 24.04.2024.

Formålet med møtet er å få innspill om risikoområder i kommunen og kommunens selskaper slik at utvalget kan finne ut hvor det er størst behov for [forvaltningsrevisjon](#) og [eierskapskontroll](#).

Med risikoområder mener vi tjenesteområder og kommunalt eide selskaper der det er risiko for manglende etterlevelse av lover og regler, kommunestyrets vedtak og risiko for lav effektivitet eller dårlig kvalitet. Vi ønsker også innspill på om det er mangler ved eierstyringen av kommunens selskaper.

Kontrollutvalget vil bruke innspillene som en del av grunnlaget for å lage plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Planene er viktige redskaper i kontrollarbeidet.

Kontrollutvalget har også invitert administrasjonen, noen hovedtillitsvalgte og hovedverneombud for å gi innspill til planen. Møtet er lagt opp slik at alle inviterte får holde hvert sitt korte innlegg (inntil 3 minutter) med utgangspunkt i følgende spørsmål:

1. På hvilke områder er det risiko for at kommunen og selskaper der kommunen har eierandeler ikke når sine målsettinger, ikke oppfyller lovkrav, eller utnytter ressursene dårlig?
2. På hvilke tjenesteområder/kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?
3. Er det mangler ved eierstyringen i kommunens selskaper?

Diskutere gjerne spørsmålene med egen partigruppe og/eller medlemmer i eget utvalg. Kontrollutvalget ønsker å benytte anledningen til å stille spørsmål/ha en dialog med deltagerne etter innleggene.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger er vedlagt og viser hvilke områder hvor revisor ser det er knyttet risiko og vesentlighet til i Rennebu kommune.

Vi ber om at ordfører videreformidler invitasjonen til politisk nivå og medvirkningsorgan, samt gi en tilbakemelding innen 12.april 2024 om hvem av de inviterte(se første avsnitt) som ønsker å delta.

Dersom de inviterte ikke har mulighet til å møte, kan de sende en annen eller sende inn et skriftlig innspill. Vi håper de inviterte har mulighet til å møte, for innspillene er viktige for at kontrollutvalget kan gjøre en god jobb som kommunestyret sitt kontrollorgan.

Postadresse:
Postboks 2564
7735 Steinkjer

Fakturaadresse:
Postboks 1258 Torgarden
7462 Trondheim
post@konsek.no

Bank: 8601.13.04038
Org.nr: 988 799 475

Tidsplan for dialog om risiko- og vesentlighetsvurderinger:
10:00 – 10:30 Revisors presentasjon av risiko- og vesentlighetsvurderinger
10:30 - 11:30 Kommunedirektør med kommunalsjefer
12:00 – 13:00 Ordfører, varaordfører, gruppeledere, eldreråd, rådet for likestilling for funksjonsnedsetting, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud.

Dersom det er spørsmål til gjennomføringen, så ta kontakt med undertegnede.

På vegne av leder for kontrollutvalget, Ingrid Hoel.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Ragnhild Aashaug
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg:
Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Kopi til:
Ordfører

Rennebu Kommune
Myrveien 1
7391 Rennebu

Vår saksbehandler: Ragnhild Aashaug, tlf. 970 40 929
E-post: ragnhild.aashaug@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 24/169-6
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 18.03.2024

Invitasjon til å komme med innspill til plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll 2024-2028

Kontrollutvalget arbeider med ny plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll, og vil i den forbindelse invitere hovedverneombud og hovedtillitsvalgte til kontrollutvalgets møte 24.04.2024. Formålet med møtet er å få innspill om risikoområder i kommunen og kommunens selskaper slik at utvalget kan finne ut hvor det er størst behov for [forvaltningsrevisjon](#). Med risikoområder mener vi tjenesteområder og kommunalt eide selskaper der det er risiko for manglende etterlevelse av lover og regler, kommunestyrets vedtak og risiko for lav effektivitet eller dårlig kvalitet.

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan og har blant annet ansvar for at det gjennomføres forvaltningsrevisjon. Hensikten med forvaltningsrevisjon er å bidra til forbedring av kommunens virksomhet. Forvaltningsrevisjon er en form for evaluering av offentlige tjenester og kan brukes for å undersøke alle kommunens tjenester eller tjenesteområder. Forvaltningsrevisjon kan også gjennomføres i kommunalt eide selskaper. Gjennom forvaltningsrevisjon kan man også undersøke virkningen av spesielle satsninger, eller forhold som av ulike grunner er vesentlige for kommunen.

Utvalget ønsker å finne fram til områder der det er størst risiko for manglende måloppnåelse, lav effektivitet, brudd på politiske vedtak eller brudd på lov- og regelverk. For å identifisere disse områdene ønsker kontrollutvalget å få innspill til den kommende planen. Utvalget ønsker at du forbereder deg til å holde et innlegg på om lag 3 minutter med utgangspunkt i følgende spørsmål:

1. På hvilke områder er det risiko for at kommunen ikke
 1. Når politisk vedtatte målsettinger?
 2. Oppfyller lovkrav?
 3. Driver effektivt?
2. På hvilke områder og i hvilke kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?

Revisjonen har utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering som et grunnlag for vårt arbeid. Denne er vedlagt, og der ser dere hvordan revisjonen har vurdert spørsmålene overfor.

Vi ønsker at du drøfter spørsmålene med plasstillitsvalgte/verneombudene på virksomhetene. Hvis du er forhindret fra å møte kan du gjerne svare skriftlig på spørsmålene. Send i så fall svarene til undertegnede.

Kontrollutvalget har også invitert administrasjonen, politisk ledelse, gruppeledere, ledere av medvirkningsorgan for å gi innspill til planen.

Vi ber om at en tilbakemelding innen 12.april 2024 om hvem som kan delta. Dersom de inviterte ikke har mulighet til å møte, kan de sende en annen eller sende inn et skriftlig

Postadresse:
Postboks 2564
7735 Steinkjer

Fakturaadresse:
Postboks 1258 Torgarden
7462 Trondheim
post@konsek.no

Bank: 8601.13.04038
Org.nr: 988 799 475

innspill. Vi håper de inviterte har mulighet til å møte, for innspillene er viktige for at kontrollutvalget kan gjøre en god jobb som kommunestyret sitt kontrollorgan.

Tidsplan for dialog om risiko- og vesentlighetsvurderinger:

10:00 – 10:30 Revisors presentasjon av risiko- og vesentlighetsvurderinger

10:30 - 11:30 Kommunedirektør med kommunalsjefer

12:00 – 13:00 Ordfører, varaordfører, gruppeledere, eldreråd, rådet for likestilling for funksjonsnedsetting, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud.

NB! Møtet er åpent.

Dersom det er spørsmål til gjennomføringen, så ta kontakt med undertegnede.

På vegne av leder for kontrollutvalget, Ingrid Hoel.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Ragnhild Aashaug
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg:

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Kopi til:

Per Ivar Wold

Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Rennebu kommune

Møtedato

24.04.2024

Saknr

12/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-037, TI-&30

Arkivsaknr 24/170 - 4

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering til orientering.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram et utkast til plan for eierskapskontroll til neste møte ut fra revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og de innspill som er kommet frem.
3. Kontrollutvalget vil prioritere eierskapskontroller i disse selskapene:
 - a.
 - b.
 - c.
 - d.
 - e.

Vedlegg

ROV-rapport RENNEBU - utdrag eierstyring
Eierskapsmelding Rennebu kommune

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes eierinteresser i kommunens selskaper. Kontrollutvalget gjorde et vedtak om bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger på sitt møte 21.02.2024 (sak 1/24).

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en helhetlig risikovurdering for eierskapskontroll til andre møte i 2024. Dokumentet utarbeides og ses i sammenheng med ressursbruk til helhetlig risikovurdering for forvaltningsrevisjon og oversendes sekretariatet innen 05.04.2023.
3. Kontrollutvalget ber sekretariatet iverksette øvrige tiltak som er nødvendig for å gjennomføre den skisserte prosessen med plan for forvaltningsrevisjon.

Arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderinger skal munne ut i to separate planer, plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Det legges derfor frem to separate saker i dagens møte. I denne saken tas det utgangspunkt i kapittel 7 i revisors risiko- og vesentlighetsvurdering.

Det gjennomføres ofte en kombinasjon av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i et selskap for å få frem forhold som både er knyttet til driften av selskapet og eierstyringen.

Inviterte aktører er bedt om å komme med innspill til eierskapskontroller og forvaltningsrevisjoner i selskaper, og dette sees i sammenheng med foregående sak 11/24 "Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - forvaltningsrevisjon".

Eierskapskontroll

En eierskapskontroll fokuserer på hvordan kommunen utøver eierstyring og om den som representerer kommunen sine interesser opptrer i tråd med kommunens vedtak og forutsetninger for eierinteressene. Strategier og målsetninger for eierskapene skal fremkomme av kommunens eierskapsmelding. Kommunens eierskapsmelding ble første gang vedtatt i 2022, og er vedlagt.

For at kontrollutvalget skal få en bedre forståelse av hva en eierskapskontroll er, så følger noen eksempler på problemstillinger ved en eierskapskontroll:

- Har kommunen etablert tydelige føringer for eierskapene sine?
- Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?
 - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
 - Er rutinene gode nok og blir de etterlevd?
- Bli eierinteressene til kommunen utøvd i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovkrav og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

I perioden 2019 - 2023 ble det ikke gjennomført eierskapskontroller.

Vurdering

Revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger er utarbeidet ut fra revisjonens perspektiv. Sekretariatet vil understreke at aktørene som er invitert inn har ulike perspektiv og ser ulike behov. Innspill til forvaltningsrevisjoner i selskap sees i sammenheng med foregående sak om innspill til forvaltningsrevisjoner. På bakgrunn av dagens informasjon må kontrollutvalget peke på selskaper de finner aktuelle å ta inn i planen. Det kan også gjennomføres en eierskapskontroll opp mot flere selskap som kommunen har eierandeler i for å vurdere eierstyringen på et mer generelt grunnlag.

Det er lagt opp til at forslag til plan for eierskapskontroll 2024-2028 behandles på kontrollutvalgets neste møte. Planen oversendes deretter til kommunestyret som vedtar den endelige prioriteringen av eierskapskontroller for den kommende perioden.

REVISORS RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Rennebu kommune

2024

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med *plan for forvaltningsrevisjon* og *plan for eierskapskontroll*. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød, gul og grønn, hvor rød er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet. I denne rapporten er bare rød og gule områder presentert.

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for Rennebu kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Rekruttering og vikarbruk	Informasjonssikkerhet
Internkontroll	Saksbehandling
Økonomisk bærekraft	HMS og sykefravær
Taushetsplikt og personvern	Helhetlig virksomhetsstyring
Eldreomsorg	Kommunesamarbeid
Utenforskap	Åpenhet i forvaltningen
Tildeling av helse- og omsorgstjenester	Budsjettstyring og rapportering
Klima og miljø	Offentlige anskaffelser
	Forvaltning av kraftrettigheter
	Kostnadsnivå - oppvekst
	Barnehage – kapasitet og dekningsgrad
	Spesialundervisning - omfang
	PP-tjenesten
	Minoritetsspråklige barn
	Helseplattformen
	Barnevern
	Integrering av flyktninger
	Kostnadsstyring - omsorgstjenester
	Bruk av tvang
	Fritidsbebyggelse
	Vedlikeholdsetterslep
	Næring, skog og landbruk
	Generell eierstyring
	Eierstyring av ReMidt IKS
	Eierstyring av TBRT IKS
	Forvaltning av IKA Trøndelag IKS

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Generell eierstyring
	ReMidt IKS
	Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS
	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Rennebu kommunes eierskap

Aksjeselskap	Andre selskapsformer
TrønderEnergi AS	Revisjon Midt-Norge SA
Kommunekraft AS	Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS
Kvikne-Rennebu Kraftlag AS	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
Rosenvik Holding AS	Midt-Norge 110-sentral IKS
Nasjonalparken Næringshage AS	Plankontoret for Oppdal og Rennebu
ReMidt Næring AS	Allskog BA
Torget i Rennebu AS	Biblioteksentralen AL
Helseplattformen AS	Konsek Trøndelag IKS
	ReMidt IKS

Generell eierstyring

Kommuneloven § 26-1 sier at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Bestemmelsen stiller også krav til eierskapsmeldingens innhold, hvor det blant annet skal fremgå hva som er kommunens formål med å eie det enkelte eierskap og hvilke generelle styringsprinsipper som er gjeldende. Det overordnede ansvaret for eierstyring ligger hos kommunestyret, og eierskapsmeldingen er det viktigste styringsverktøyet. Gjeldende eierskapsmelding for Rennebu ble vedtatt av kommunestyret i april 2022. Det er en risiko for at styringsprinsippene ikke er tilstrekkelig forankret hos dagens representanter. Det er også en risiko for at bestemmelsene i eierskapsmeldingen ikke følges opp av de som er oppnevnt som eierrepresentanter. Konsekvensene av dette kan bli at kommunens eierinteresser ikke blir underlagt tilfredsstillende folkevalgt styring og kontroll.

ReMidt IKS

Selskapet gjennomfører lovpålagte selvkostoppgaver på oppdrag for kommunen, og eierstyringen er derfor av særskilt betydning for innbyggerne. Dette tilsier spesielle behov for en aktiv eierstyring. Når kommunen både kjøper tjenester fra selskaper og samtidig eier selskapet, kan det være en risiko for at disse rollene blandes. En eierskapskontroll kan

kombineres med en forvaltningsrevisjon av selskapet. Temaet kan eksempelvis være selskapets økonomiforvaltning og overholdelse av selvkostreglene.

TBRT IKS (Trøndelag Brann- og Redningstjeneste)

Det interkommunale selskapet ivaretar kommunale beredskaps- og tilsynsoppgaver, noe som tilsier særskilt oppmerksomhet rundt eierstyringen. Trondheim kommune er den dominerende eieren i selskapet, og det er en risiko for at kommunene med små eierandeler ikke får gjennomslag for sine intensjoner med eierskapet. Eierskapskontrollen kan kombineres med forvaltningsrevisjon av selskapets virksomhet. Eksempler på aktuelle tema er overholdelse av dimensjoneringsreglene for brannvesenet og selskapets økonomiforvaltning.

IKA Trøndelag IKS (Interkommunalt Arkiv Trøndelag)

Selskapet eies av 36 trønderske kommuner og fylkeskommunen, og ivaretar oppgavene med å oppfylle arkivlovens krav og regler. IKA Trøndelag har funksjon som depot for eiernes papirbaserte og elektroniske dokumenter, og skal sørge for at materiellet blir gjort tilgjengelig. Selv om arbeidet er satt bort til et frittstående selskap, har kommunen fremdeles det overordnede arkivansvaret. Ansvar for egne arkiver gjelder også etter at de er overført til depot. Dette tilsier at selskapsforvaltningen og internkontrollen hos IKA Trøndelag IKS er en risikofaktor som eierkommunene bør ha bevissthet om. En forvaltningsrevisjon av selskapets virksomhet er mest aktuell dersom dette kan utføres i samarbeid med andre eiere. En forvaltningsrevisjon kan eventuelt kombineres med eierskapskontroller for den enkelte kommune.

Eierskapsmelding – Rennebu kommune

Innholdsfortegnelse

1. Introduksjon	3
2. Rennebu kommunes eierskapspolitikk	4
2.1 Motiv for eierskap	4
2.2 Retningslinjer for eierskap, ledelse og kontroll av selskap	4
3. Selskapsformer	8
3.1 Valg av selskapsform	8
3.2 Kommunale foretak (KF)	8
3.3 Interkommunalt samarbeid (§ 27-selskap etter LOV-1992-09-25-107)	9
3.4 Vertskommunesamarbeid	9
3.5 Interkommunale selskaper (IKS)	10
3.6 Aksjeselskap (AS)	11
3.7 Samvirkeforetak (SA)	11
4. Eierinteresser	12
4.1 Aksjeselskap	13
4.1.1 Trønder Energi AS	13
4.1.2 Kommunekraft AS	13
4.1.3 Kvikne-Rennebu Kraftlag AS	14
4.1.4 Rosenvik AS	14
4.1.5 Nasjonalparken Næringshage AS	14
4.1.6 RE Midt Næring AS	15
4.1.7 Torget i Rennebu AS	15
4.2 Samvirkeforetak	16
4.2.1 Revisjon Midt-Norge SA	16
4.3 Interkommunale selskap	16
4.3.1 Trøndelag Brann og Redning IKS	16
4.3.2 Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS	17
4.3.3 Midt-Norge 110-sentral IKS	17
4.3.4 Kontrollutvalg Fjell IKS	17
4.4 Interkommunalt samarbeid (§§ 27 og 28)	18
4.4.1 Plankontoret for Oppdal og Rennebu	18
4.4.2 Legevakten i Orkdalsregionen (LiO)	18
4.4.3 Barneverntjenesten Oppdal og Rennebu	19
4.4.4 NAV Oppdal og Rennebu	19
4.4.5 Gauldalsregionen	19
4.5 Andelslag	19
4.5.1 Allskog BA	20
4.5.2 Biblioteksentralen AL	20
4.5.3 Meldal lakseklekkeri AL	20

1. Introduksjon

Eierskapsmeldingen er en politisk viljeserklæring og et prinsipielt tverrpolitisk styringsdokument. Først og fremst for kommunens folkevalgte, men også for kommunedirektøren og administrasjonen. For å oppnå god eierstyring er det nødvendig med tverrpolitisk forståelse av hensikten med eierskapet og at denne er forutsigbar over tid.

Målet med eierskapsmeldingen er å etablere og sikre rutiner for systematisk, politisk og administrativ oppfølging av selskapene (herunder kommunale foretak) Rennebu kommune har eierinteresser i. Det forutsettes et aktivt, forutsigbart og langsiktig eierskap og at selskapene drives i tråd med vedtekter og formål.

Eierskapsmeldingen setter også rammer for kommunedirektørens oppfølging av selskapene. Eierskapsmeldingen etableres for 4 år av gangen, men kan justeres ved behov i løpet av perioden som følge av vesentlige endringer.

Kommunens eierpolitikk beskriver de overordnede premisser for kommunens forvaltning av foretak og eierskapsandeler. Den skal synliggjøre kommunens strategi for sitt eierskap, og gi tydelige styringssignaler for det enkelte selskap i samsvar med de målsettinger og strategier kommunen har for sitt eierskap.

Eierprinsippene faller inn under eierpolitikken og setter forventningene til alle selskaper kommunen har eierinteresser i. Eiers forventninger til samfunnsansvar, meroffentlighet, premisser for valg av selskapsstyrer og forventninger om utbytte og avkastning er en del av prinsippene kommunen legger til grunn. Prinsippene sier også noe om kommunens krav til seg selv i eierrollen. Kommunens målsettinger og formål med det enkelte selskap uttrykkes i eierstrategien.

2. Rennebu kommunes eierskapspolitikk

2.1 Motiv for eierskap

Utgangspunktet for en god eierskapspolitikk er å tenke gjennom hva som er motivet med eierskapet. Det kan være naturlig å skille mellom 4 motiv for kommunalt eierskap:

Finansielt motivert. Selskap der motivet og hovedbegrunnelsen for eierskapet er muligheter for økonomisk utbytte og avgrensing av kommunen sin økonomiske risiko. Formålet er naturlig for selskap som er forretningsmessig orientert, og der bedriftsøkonomiske kriterier for lønnsomhet ligger til grunn for selskapet sitt arbeid.

Politisk motivert. Selskap der motivet er en samfunnsnyttig og strategisk posisjonering av kommunen/regionen. Verken økonomi eller hensynet til tjenesteproduksjonen er en viktig begrunnelse for slikt eierskap.

Effektivisering av tjenesteproduksjonen. Selskap som i hovedsak er motivert og grunnlagt med forventning om mer effektiv tjenesteproduksjon og bedre forvaltning.

Samfunnsøkonomisk motivert. Selskap som er motivert i at kommunen gjennom slike selskap vil oppnå totalt sett mer samfunnsøkonomisk gunstige resultat. Offentlig engasjement og styring i oppgaveløsningen vil være en sentral begrunnelse for slikt eierskap.

2.2 Retningslinjer for eierskap, ledelse og kontroll av selskap.

KS har utarbeidet 19 råd om kommunalt eierskap. Rennebu kommune sine retningslinjer tar utgangspunkt i disse rådene.

1. Obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalgte

Råd fra KS: Omfanget av fristilling i egne selskap øker. Samtidig viser undersøkelser at lokalpolitikere har liten kompetanse i eierstyringsmulighetene. Derfor anbefales det å la folkevalgtopplæringen omfatte eierstyring av virksomhet som er skilt ut i egne selskap.

Rennebu kommune bør gjennomføre opplæring i eierstyring i forbindelse med den obligatoriske folkevalgtopplæringen etter hvert kommunestyrevalg.

2. Utarbeidelse av eierskapsmeldinger

Råd fra KS: Det anbefales at slike meldinger gir oversikt over virksomhet som er lagt ut i selskaper og samarbeidsorgan, at man nedfeller prinsipper for eierstyring for de ulike selskapsformene, og at man gjennomfører formålsdiskusjoner og strategidrøftinger for hvert enkelt selskap. Et kommunalt oppnevnt eier forum, anbefales årlig å gjennomgå og eventuell revidere eierskapsmeldingen.

Rennebu kommune sin eierskapsmelding bør oppdateres av kommunestyret selv annet hvert år, og gjennomgå en grundig revidering en gang i hver valgperiode samtidig med kommuneplanen.

3. Utarbeidelse og revidering av selskapsstrategi og selskapsavtale/vedtekter

Råd fra KS: Selskapets virksomhet bør tydeliggjøres i vedtektene. Formålsangivelsen som bygger på eierskapsmeldingen, bør vurderes med jevne mellomrom for å se om det er behov for endringer.

Rennebu kommune bør ha et langsiktig og ansvarlig perspektiv på sitt eierskap i ulike selskap. Målet med eierskapet bør være tydelig, og gå fram av selskapsavtalen/ vedtektene. Samfunnsansvar, åpenhet, likestilling og etikk må vurderes.

4. Vurderinger og valg av selskapsform

Råd fra KS: Det er eiers ansvar å sikre en selskapsform som er tilpasset virksomhetens formål, eierstyringsbehov, markedsmessige forhold og konkurranseregelverket.

Ved spørsmål om oppretting av selskap eller endring av selskapsform bør Rennebu kommune legge vekt på følgende vurderingstema:

- Muligheten for politisk styring
- Økonomisk ansvar og risiko for kommunen

5. Fysisk skille mellom monopol og konkurransevirkosomhet

Råd fra KS: Selskaper som driver med konkurransevirkosomhet i tillegg til monopolvirkosomhet bør som hovedregel skille ut virksomheten for å unngå mulighet for rolleblanding og kryss-subsidiering.

For selskap som både driver monopol- og konkurransevirkosomhet bør Rennebu kommune ha en særskilt vurdering av selskapsorganiseringen.

6. Tilsyn og kontroll

Råd fra KS: Det anbefales at kommunestyret fastsetter regler for hvilke eierstyringsdokumenter som bør sendes til kontrollutvalget som grunnlag for selskaps- og forvaltningskontroll, og at kontrollutvalget er til stede ved selskapets generalforsamlinger

Kontrollutvalget bør utarbeide en årlig plan for gjennomføring av selskapskontroll. Ved kontrollgjennomføring bør eierskapsmeldingen være det mest sentrale eierstyringsdokumentet.

7. Sammensetning og funksjon til eierorgan

Aksjeloven sier ikke noe om hvem som skal møte som aksjonær i generalforsamlinger. Etter kommuneloven vil det være kommunestyret selv med mindre noe annet er bestemt.

Råd fra KS: For aksjeselskap og interkommunale selskaper anbefales det at kommunestyret oppnevner politisk ledelse som selskapets eierrepresentanter i eierorganet. Det er sentralt at det opprettes en forutsigbar og klar kommunikasjon mellom eierorgan og kommunestyre i forkant av generalforsamlingen.

Ordføreren er Rennebu kommune sin eierrepresentant under generalforsamlinger i aksjeselskap. Varaordføreren kan møte i stedet for ordføreren. I selskap hvor kommunen eier mer enn 30% av aksjene bør Rennebu kommune alltid være representert under generalforsamlinger. Ordføreren vurderer selv behovet for å være til stede i selskap hvor kommunen har mindre eierandel. I andre saker enn ordinære generalforsamlingsaker iht. aksjeloven skal ordføreren innhente mandat fra kommunestyret, jfr pkt 8.

8. Gjennomføring av eiermøter

Råd fra KS: Anbefalingen er en presisering av aksjelovens regler knyttet til generalforsamling, hvor det vektlegges at møtet skal være en effektiv møteplass for aksjonærer og styre. Dette sikres gjennom gode rutiner for innkalling, saksbehandling og fullmakts erklæringer.

Rennebu kommune bør ha et klart skille mellom de politiske funksjonene som utøves i kommunalt valgte organ, og selskapsfunksjonene som utøves i selskapenes styrende organ. I saker til generalforsamlingen hvor det kreves en forutgående politisk avklaring, bør kommunens forvaltningsregler for saksforberedelse og saksutsendelse følges.

9. Eiers krav til profesjonelle styre i kommunal sektor

Råd fra KS: Det er eiers ansvar å sørge for at styret sammensettes og gis de nødvendige styringsrammer for å utøve sitt virke som et profesjonelt organ. Et profesjonelt styre som kollegium består av personer med egnede egenskaper som utfyller hverandre sin kompetanse.

Den samlede kompetansen i styret skal vurderes i forhold til selskapets spesifikke formål. Et styre skal både ha den nødvendige kompetanse til å følge opp eierens forventninger, generell ledelseskompetanse, og kompetanse innen selskapets virksomhetsområder. I forkant forbereder kommunedirektørens styringsrammer etter ønsker fra valgkomitéen.

10. Valgkomité for styreutnevning i aksjeselskap og interkommunale selskaper

Råd fra KS: Ved valg av styre til aksjeselskaper bør det nedsettes en valgkomité som har ansvar for å sikre et styre med komplementær kompetanse og å foreslå styrehonorar.

Funksjonen som valgkomité for styreutnevning skal utøves av formannskapet. Formannskapet fremmer innstilling til kommunestyret. I forkant forbereder kommunedirektøren etter ønske fra valgkomitéen kriterier for styrets komplementære kompetanse.

11. Rutiner for kompetansevurdering av selskapsstyrene

Råd fra KS: For å sikre utviklingen av nødvendig kompetanse i styret, anbefales det å innføre rutiner for evaluering og utvikling av kompetanse.

Styrelederen har hovedansvaret for å sikre at styrearbeidet fungerer godt.

12. Styresammensetning i konsernmodell

Råd fra KS: Styre i morselskap bør ikke sitte som styre i datterselskap.

Ved konsernorganisering bør datterselskap ha andre styremedlemmer enn morselskapet.

13. Oppnevning av vararepresentanter

Råd fra KS: Dersom det oppnevnes vara til styret bør det være en ordning med numerisk vara for å sikre kontinuitet.

Rennebu kommune bør som hovedregel ha ordninger med numerisk valg av vararepresentanter.

14. Habilitetsvurderinger og politisk representasjon i styrene

Etter forvaltningsloven er folkevalgte nå automatisk inhabile dersom de har en sentral posisjon i selskapet som er part i en sak. Regelen omfatter bare selskap som er organisert som selvstendige rettssubjekt.

Råd fra KS: Det anbefales å unngå styresammensetning der medlemmene jevnlig blir vurdert i forhold til habilitetsreglene.

Når det er aktuelt å velge ledende politikere inn i selskapsstyret, skal det foretas en særskilt vurdering av hvilke habilitetsproblemer som kan oppstå.

15. Kjønnrepresentasjon i styrene

Råd fra KS: Det bør tilstrebes lik kjønnrepresentasjon uavhengig av organisasjonsform.

Uavhengig av selskapsform vil Rennebu kommune arbeide for lik kjønnrepresentasjon i styret. Dette gjelder også selskapenes datterselskap.

16. Godtgjøring til styremedlemmer

Råd fra KS: En prinsipiell diskusjon bør foretas i forbindelse med Eiermeldinger. Honoraret bør reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet.

Den faste godtgjørelsen til styremedlemmer bør reflektere selskapets kompleksitet og omfang, og lønns- og godtgjørelsesnivået i Rennebu kommune.

17. Arbeidsgivertilhørighet i selvstendige rettssubjekter

Råd fra KS: Det anbefales at utskilte selskaper bør søke medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon.

For selskap som er organisert som selvstendige rettssubjekt bør styret vurdere behovet for å være medlem i en arbeidsgiverorganisasjon.

18. Utarbeidelse av etiske retningslinjer

Råd fra KS: Eieren bør påse at selskapet utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften.

Rennebu kommune ønsker at etiske prinsipper og samfunnsansvarlig forretningsdrift blir forankret i selskap som kommunen eier eller har eierinteresser i. Styret står ansvarlig for at etiske retningslinjer blir utarbeidet og fulgt opp.

19. Kommunedirektørens rolle i kommunale foretak

Råd fra KS: Kommunedirektøren tilsynsmyndighet over for KF'er bør tydeliggjøres, bl.a. ved at man unngår rolleblanding mellom ledelses- og tilsynsfunksjonene.

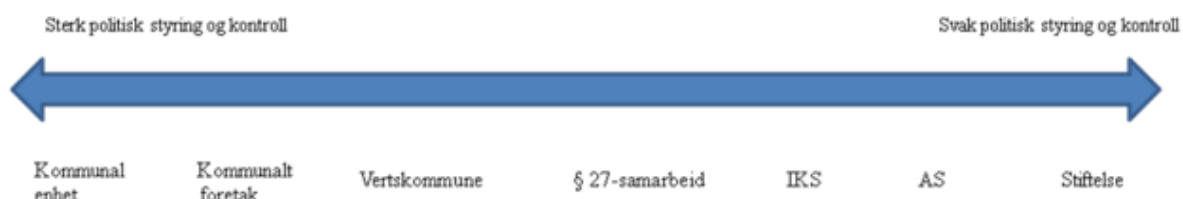
Kommunedirektøren eller hans underordnede skal ikke sitte i styre for selskap der kommunen har eierinteresser. For kommunale foretak skal kommunedirektøren utøve tilsynsfunksjoner på vegne av kommunestyret, og kan på eget initiativ fremme saker for kommunestyret som berører KF'enes virksomhet.

3. Selskapsformer

3.1 Valg av selskapsform

I de tilfeller selskapsdannelse er aktuelt, står kommunen i prinsippet fritt til selv å velge selskapsform. Ved vurderingen av hvilken selskapsform som er mest formålstjenlig, vil flere tema være aktuelle. Som et minimum bør følgende vurderes:

- Muligheten for politisk styring
 - Økonomisk ansvar og risiko for kommunen
 - Selskapets frihet og fleksibilitet
 - Juridisk status (forvaltningslov, offentlighetslov, anskaffelsesregler og moms- og skattelov)
- Muligheten for styring og kontroll kan illustreres slik:

3.2 Kommunale foretak (KF)

Kommunale foretak er en del av kommunen som rettssubjekt, og er underlagt kommunestyret som øverste myndighet. Gjennom vedtektenes formålsbestemmelser fastsetter kommunestyret den virksomheten som foretaket skal drive og den ytre rammen for styrets myndighet. Kommunestyret kan gjennom vedtektene eller andre typer vedtak gi bindende pålegg for foretaket.

Kommunedirektøren har tilsynsmyndighet over for foretakene.

Reglene om kommunale foretak tar særlig sikte på å gi et alternativ for mer selvstendig organisering av kommunale oppgaver. Organisasjonsformen benyttes som regel når både forretningsmessige og samfunnsmessige hensyn skal ivaretas. Det er imidlertid ikke begrensninger i selve loven med hensyn til hvilke oppgaver kommunen kan legge inn i et kommunalt foretak.

Foretaket skal ha vedtekter som angir foretakets formål. I vedtektene kan det fastsettes at styrets vedtak i nærmere angitte saker må være godkjent av kommunestyret selv for å være bindende for kommunen.

Foretaket skal ledes av et styre med alminnelig myndighet til å treffe avgjørelser i foretakets saker. Dersom ikke annet er bestemt, er det kommunestyret selv som velger styremedlemmer. Styret ansetter daglig leder. Etter kommunelovens § 9-3 kan styrets selvstendige myndighet begrenses ved

vedtektsbestemmelser som fastsetter at nærmere angitte saker må være godkjent av kommunestyret for å være bindende for kommunen.

Styret i foretaket ansetter daglig leder. Daglig leder står i et direkte underordnings- og ansvarsforhold til styret, og har ansvaret for foretakets daglige drift.

Et kommunalt foretak er underlagt kommunestyrets budsjettmyndighet. Dette betyr at kommunens budsjett setter rammer for foretakets virksomhet, og styret er bundet av kommunens budsjett. Foretakets forpliktelser er kommunens forpliktelser, og kommunen er kontraktspartner i de avtaler som foretaket inngår.

Kommunestyrets styrings- og kontrollmuligheter er mer omfattende enn i selvstendige selskaper. Forskriften til Kommuneloven gir regler om årsbudsjett og økonomiplan og krav til årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalget skal behandle regnskap og årsberetning før disse går til kommunestyret. Kommunale foretak har en selvstendig stilling i forhold til kommunens administrasjon. Kommunedirektøren har ikke instruksjonsmyndighet overfor daglig leder, men derimot en kontrollfunksjon. Som en del av dette kan kommunedirektøren instruere daglig leder om å utsette iverksettingen av en sak til den har blitt behandlet av kommunestyret. Kommunedirektøren skal i slike saker legge frem sin vurdering og innstilling til kommunestyret.

3.3 Interkommunalt samarbeid (gml. kommunelov)

§ 27 i kommuneloven har regler om samarbeidsavtaler mellom kommuner og/eller fylkeskommuner når samarbeidet er organisert med eget styre. Gjennom vedtektene kan et interkommunalt samarbeid gis ansvar og myndighet slik at det er et eget rettssubjekt, men dette er ikke noe krav. Samarbeidsformen er utformet med tanke på driftsmessig og administrativt samarbeid, og offentlig myndighetsutøvelse kan ikke være omfattet.

Styret for interkommunalt samarbeid må tildeles en viss selvstendig avgjørelsesmyndighet, men den må være begrenset til avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering. Styrets rolle i forhold til samarbeidskommunene må utformes i vedtektene. Et interkommunalt samarbeid er underlagt forvaltningslovens regler om saksbehandling, inhabilitet, taushetsplikt osv.

Kommunestyret gjør selv vedtak om opprettelse av styre. Det interkommunale styret kan bare kunne handle på vegne av deltakerne i samsvar med fullmakter fra kommunestyret.

Vedtektene skal inneholde bestemmelser om formål, hvor vidt deltakerkommunene skal gjøre innskudd, og hvor vidt styret har myndighet til å ta opp lån eller på annen måte pådra deltakerne økonomiske forpliktelser. Bestemmelser om eierstyring kan innarbeides i vedtektene, for eksempel om at enkelte typer saker skal legges frem for deltakerkommunene før styret fatter vedtak i saken.

3.4 Vertskommunesamarbeid (gjeldende kommunelov)

Vertskommuneløsninger er hjemlet i kommunelovens § 20. Modellen er utviklet for samarbeid mellom kommuner på områder av forvaltningsmessig karakter, og har som mål å legge til rette for samarbeid om kommunens lovpålagte kjerneområder. Organiseringen har to varianter:

- Administrativt vertskommunesamarbeid (§ 20-2)
- Vertskommune med en felles folkevalgt nemnd (§ 20-3)

På områder hvor beslutninger er av prinsipiell betydning med stor grad av skjønnsutøvelse skal modellen med felles folkevalgt nemnd benyttes. Denne nemnda har da ansvaret for at oppgavene blir løst innenfor rammen av delegasjon fra deltakerkommunene, som blir regulert gjennom en avtale. Kommunestyrene skal delegere samme type kompetanse til nemnda. Nemnda kan igjen

delegere myndighet til vertskommunens administrasjon til å treffe vedtak i enkeltsaker eller type saker som ikke er av prinsipiell betydning. Folkevalgte organ i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjørelsesmyndighet på avtalens virkeområde, men en samarbeidskommune kan gi vertskommunen instruks om utøvelsen av den delegerte myndigheten i saker som gjelder alene for samarbeidskommunen eller berørte innbyggere.

Tilsvarende skal den administrative modellen benyttes på områder der det vurderes at løpende beslutninger ikke er av prinsipiell betydning. Her delegeres ansvar for oppgavene direkte fra administrasjonen i deltakerkommunen til administrasjonen i vertskommunen.

I et vertskommunesamarbeid skal det opprettes en samarbeidsavtale. Avtalen skal vedtas av kommunestyret selv. Avtalen skal som minimum inneholde følgende:

- Deltakere og hvilken kommune som er vertskommune.
- Hvilke oppgaver og avgjørelsesmyndighet som legges til vertskommunen.
- Tidspunktet for overføring av oppgaver og avgjørelsesmyndighet.
- Underretning til deltakerne om vedtak som treffes i vertskommunen.
- Det økonomiske oppgjøret mellom deltakerkommunene og vertskommunen.
- Nærmere regler om uttreden og avvikling av samarbeidet.

Det er vertskommunen som er arbeidsgiver for oppgavene som er lagt til vertskommunen både for modellen med og uten nemnd. Et samarbeid vil som oftest medføre at vertskommunen får økt behov for arbeidskraft. Som oftest vil arbeidsmiljølovens bestemmelser om virksomhetsoverdragelse komme til anvendelse, slik at vertskommunen har plikt til å ansette personale fra deltakerkommunene.

3.5 Interkommunale selskaper (IKS)

Kommunesamarbeid kan organiseres etter loven om interkommunale selskaper. Et IKS er et eget rettssubjekt, som både rettslig og økonomisk er skilt fra deltakerkommunene. Selskapet har følgelig sin egen formue og sine egne inntekter, og svarer selv for sine forpliktelser. Det er selskapet selv som inngår og er part i avtaler.

Det er bare kommuner og fylkeskommuner som kan være deltakere i et IKS. Det skal opprettes en selskapsavtale, som blant annet angir selskapets formål, deltakere, den enkelte deltakers eierandel i selskapet, antall styremedlemmer og antall medlemmer i representantskapet.

Selskapet skal ha et representantskap hvor samtlige deltakere er representert med minst en deltaker. Representantskapet oppnevnes av deltakernes kommunestyre, og er selskapets øverste organ. Kommunestyret har instruksjonsmyndighet over for egne representanter.

Representantskapet vedtar selskapets budsjett, men dersom budsjettet forutsetter tilskudd fra deltakerne, er ikke vedtaket endelig før budsjettet er behandlet etter kommunelovens regler. Styret velges av representantskapet. Styret har ansvaret for at selskapet drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, årsbudsjettet og andre rammer som blir fastsatt av representantskapet. Styret ansetter daglig leder, med mindre selskapsavtalen sier at dette skal gjøres av representantskapet. Lederen står i direkte linje under styret, som over seg har representantskapet, der medlemmene er ansvarlig over for de kommunestyrene som har valgt dem. Den enkelte deltakerkommune kan dermed ikke utøve eiermyndighet direkte overfor selskapets styre eller administrasjon.

Hver av deltakerne har et ubegrenset ansvar for en brøkdel av selskapets økonomiske forpliktelser. Gjennom selskapsavtalen kan ansvaret begrenses, men samlet skal deltakernes ansvarsandeler summere seg til selskapets samlede forpliktelser.

3.6 Aksjeselskap (AS)

Et AS er regulert av aksjeloven. Selskapet er et eget rettssubjekt, hvor ingen av deltakerne har personlig ansvar for selskapets forpliktelser, men bare den innskutte kapitalen. Loven er utformet med tanke på virksomhet som har egne inntekter og som driver næringsvirksomhet. Et aksjeselskap som ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser skal tas under konkursbehandling. Et motstykke til ansvarsbegrensningen er at selskapets eiere ikke rår fritt over selskapets inntekter og formue.

Loven setter ingen grenser for hvem som kan være aksjeeiere. Selskapsformen kan derfor være tjenlig når man ønsker å ha ulike grupper av eiere, og når kommunen ønsker å ha et helt avklart begrenset ansvar. De kommunalrettslige reglene om hvilke kommunale oppgaver som kan overlates til andre kan sette grenser for hva slags virksomhet et aksjeselskap med kommunal deltakelse kan utøve.

Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet, og kan treffe vedtak i alle foretaks saker med mindre loven forbeholder avgjørelsesmyndigheten til andre organer. I generalforsamlinger møter kommunen normalt med en person. Kommunestyret kan før generalforsamlingen avholdes treffe vedtak som binder opp representantens stemmegivning på generalforsamlingen. I selskap hvor kommunen eier samtlige aksjer, kan kommunestyret beslutte at et samlet kommunestyre skal utgjøre generalforsamlingen.

- Kommunestyret eller andre kommunale organ har gjennom aksjeloven ingen, direkte innflytelse, på hvordan et kommunalt aksjeselskap skal forvaltes. Det kan imidlertid vedtektsfestes at visse saker skal behandles av generalforsamlingen. En kommune kan imidlertid øve innflytelse på selskapets drift også på andre måter:
- Dersom selskapet mottar kommunalt tilskudd, kan det settes vilkår for støtten.
- Kommunen kan øve innflytelse gjennom i egenskap av sin rolle som offentlig myndighet ved ulike kommunale tillatelser og reguleringer etter alminnelige offentligrettslige regler.
- Aksjeloven er ikke til hinder for uformell kontakt mellom politisk nivå og selskapet styre.
- Gjennom eierskapsmelding kan kommunen signalisere over for styre og daglig leder hvilke forventninger kommunestyret har til selskapet.

Styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av selskapet, ansetter daglig leder, og er daglig leders overordnede.

3.7 Samvirkeforetak

Samvirkeforetak er en egen organisasjonsform som reguleres av lov om samvirkeforetak. Dette er en foretaksmodell med lange tradisjoner, men som ble nærmere regulert i lov først fra 2008. Denne organisasjonsformen erstattet da bl.a. den tidligere brukte selskap med begrenset ansvar (BA). Samvirkeforetak er relativt godt utredet for kommunal virksomhet. 16 Dette nevnes også eksplisitt som en mulighet i lovforarbeidene. 17 Organisasjonsformen brukes fortsatt i noe begrenset omfang av kommuner, men later til å bli mer populær, blant annet fordi den er noe mer fleksibel en IKS-formen.

Et samvirke er en sammenslutning som har som hovedformål å ivareta medlemmenes økonomiske interesser enten som forbrukere, leverandører eller tilsvarende. Hovedprinsippet er at de som driver eller drar nytte av virksomheten også skal ha styring med den og ta del i eventuelt overskudd. Loven har derfor omfattende regulering av prosedyrer for medlemmenes styring og rett til innflytelse.

Samvirkeloven oppstiller fem krav til et samvirke i § 1:

- Det må foreligge en sammenslutning av aktører, dvs. det må være mer enn ett medlem og de må ha en felles aktivitet (sammenslutningskriteriet).

- Det må være et økonomisk formål, dvs. at medlemmene må motta en ytelse som har økonomisk verdi (formålskriteriet).
- Det må være et krav om omsetning mellom foretak og medlem, dvs. at det må foregå en samhandling som har en økonomisk verdi (omsetningskriteriet). 16 Se bl.a. Selle og Larsen (2014) «Samvirkeforetak for kommuner», KS Advokatene, <http://www.ksbedrift.no/media/1363/utredning-om-samvirkefortak.pdf> 17 Se bl.a. Ot.prp. nr. 21 (2006-2007) "Om lov om samvirkeforetak (samvirkeoven)", kapittel 6.1., s. 70. 13
- Eventuell utdeling av avkastning skal fordeles etter omsetning (fordelingskriteriet)
- Deltakernes ansvar er begrenset til eventuelt innskudd (ansvarsbegrensning) Samvirkeforetak er basert på medlemskap, ikke eierskap. Medlemskapet skal i utgangspunktet være åpent for alle som kan få sine behov dekket gjennom selskapet, og man kan også tre ut gjennom å sende skriftlig melding til foretaket. For å begrense medlemskapet må det foreligge saklig grunn. Eksempel på slik saklig avgrensning kan være at medlemmet må være en kommune innenfor et nærmere bestemt geografisk område. Samvirke er basert på demokratisk styring gjennom årsmøtet, som er selskapets høyeste organ, og tilsvarer i stor grad generalforsamlingen i et aksjeselskap.

4. Eierinteresser

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2020	Balanseført verdi 31.12.2021
ReMidt Næring AS	3,61 %	kr 3 610	kr 3 610
Kvikne-Rennebu Kraftlag AS	14,3 %	kr 9 000	kr 9 000
TrønderEnergi AS (A-aksjer)	0,06 %	kr 2 362 771	kr 2 362 771
TrønderEnergi AS (C-aksjer)	0,01 %	kr 862 868	kr 862 868
Nasjonalparken Næringshage AS	15,28 %	kr 110 000	kr 110 000
Kommunekraft AS	0,31 %	kr 2 716	kr 2 716
Torget i Rennebu AS	50,0 %	kr 7 500	kr 7 500
Rosenvik AS	1,17 %	kr 15 000	kr 15 000
Meldal lakseklekkeri AL	Ukjent %	kr 40 000	kr 40 000
Kontrollutvalg Fjell IKS	10,63 %	kr 21 257	kr 21 257
Trøndelag Brann og Redning IKS	1,06 %	kr -	kr -
Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS	Ukjent %	kr -	kr -
Midt-Norge 110-sentral IKS	Ukjent %	kr -	kr -
Allskog BA	Ukjent %	kr 4 394	kr 4 394
Plankontoret for Oppdal / Rennebu	20,0 %	kr -	kr -
Revisjon Midt-Norge SA	Medlem %	kr -	kr -
Legevakten i Orkdalsregionen (LiO)	Medlem %	kr -	kr -
Barnevernstjenesten Oppdal / Rennebu	Medlem %	kr -	kr -
NAV Oppdal / Rennebu	10,0 %	kr -	kr -
Gauldalsregionen AL	Ukjent %	kr -	kr -
Biblioteksentralen AL	Ukjent %	kr 600	kr 600
IUA	0,66	Kr -	Kr 0
LVK			
KLP			
USS			
Okor			

IKP råd Trøndelag sørvest, lakseregionen og Trøndelag Sør.			
Sum		kr 3 439 716	kr 3 439 716

4.1 Aksjeselskap

4.1.1 Trønder Energi AS

Vurdering:

Trønder Energi AS, som et regionalt kommunalt eid energiselskap, er en sentral aktør av kraftforsyningen i Sør-Trøndelag. Selskapet har god kompetanse innen energiutvikling.

Eierstrategi:

Rennebu kommune vil opprettholde sin strategiske eierandel i Trønder Energi AS for å kunne følge med i energiutviklingen i Sør-Trøndelag, og for å kunne motta et forutsigbart årlig utbytte.

Vedtektsfestet formål:

Selskapets virksomhet er:

- å produsere, overføre, fordele og omsette energi,
- å bygge og drive anlegg for slik virksomhet,
- å delta i annen delvirksomhet i forbindelse med denne virksomheten, herunder annen forretningsmessig utnytting av anlegg og teknologi,
- å eie og delta i andre selskaper innen rammen av virksomheten.

Eierandel:

Rennebu kommune eier 0,06 % av A-aksjene og 0,01 % av C-aksjene. De øvrige eierne består av 22 andre kommuner i Sør-Trøndelag og Nordmøre Energiverk AS.

Organisering:

Trønder Energi er organisert som et konsern med Trønder Energi AS som morselskap og 13 datterselskap fordelt på fem forretningsområder. Åtte av datterselskapene eies 100% av Trønder Energi. Trønder Energi AS eier dessuten 49 % i Nordmøre Energiverk AS. Generalforsamlingen velger 10 medlemmer til bedriftsforsamlingen, samt en valgkomité på 3 medlemmer. Bedriftsforsamlingen velger 7 medlemmer til styret med en funksjonstid på 2 år.

4.1.2 Kommunekraft AS

Vurdering:

Rennebu kommune bør beholde sin eierandel på 0,31% ut fra en strategisk vurdering.

Eierstrategi:

Kommunekraft AS skal sikre gunstig disponering av aksjeeiernes disponible kraft, herunder konsesjonskraft for eierne, som er kommuner og fylkeskommuner.

Generelle retningslinjer:

Kommunedirektøren delegeres ansvaret for oppfølging av disponeringen av den disponible kraften.

Vedtektsfestet formål:

Selskapets formål er å formidle aksjeeiernes disponible kraft, herunder konsesjonskraft, og drive annen virksomhet i tilknytning til slik formidling.

Organisering:

Selskapet er et Non-Profit aksjeselskap som er eid av 126 kommuner, 8 fylkeskommuner og LVK. Kommuner og fylkeskommuner har 1 aksje hver, mens LVK har 186. Rennebu kommunes eierandel utgjør dermed 0,31%. Selskapet ledes av et styre med 5 medlemmer:

4.1.3 Kvikne-Rennebu kraftlag AS

Vurdering:

Kvikne-Rennebu Kraftlag AS har to ansatte, daglig leder og merkevarebygger. Aksjeeierne er fastboende med folkeregistrert adresse på Kvikne og i Rennebu, og foretak med registrert forretningskommune innenfor samme område. Kraftlagets øverste organ er generalforsamlingen. Selskapet ledes av et styre på 5 medlemmer, og det er generalforsamlingen som velger disse medlemmene. Styret ansetter daglig leder. Kraftlagets virksomhet omfatter i hovedsak elektroinstallasjon, utleie av eiendom, samt bygging og drift av produksjonsanlegg. Kraftlaget setter hvert år av midler som går til støtte til lokale allmennyttige formål.

Vedtektsfestet formål:

Selskapet har ikke som formål å skaffe aksjonærene økonomisk utbytte. Selskapets formål er å bidra til lokale allmennyttige tiltak og bistå lokalsamfunnet i Kvikne og Rennebu med trygge arbeidsplasser. Etter forslag fra styret kan generalforsamlingen likevel beslutte å utdele utbytte som kompenserer aksjonærenes kostnader til formuesskatt på aksjer i selskapet.

Eierandel og organisering:

- Aksjeselskap der eieren/aksjonærene er innbyggere på Kvikne og i Rennebu.
- Eier datterselskapet kraftlaget Rise elektro1 AS.
- Eier Skauma kraftverk.
- Medeier i Jora kraftverk AS og Gisnafallet kraftverk AS.
- Eier bygninger i Post Myrveien på Berkåk.
- Forvalter kapital etter salget av linjenettet.
- Bidrar gjennom allmennyttige tiltak til bolyst.
- Rennebu kommune eier 1,25 % av aksjene

4.1.4 Rosenvik AS

Rosenvik AS er en moderne arbeidsinkluderingsbedrift siden 1962, godt forankret som en betydelig hjørnesteins- og samfunnsbedrift i lokalsamfunnet.

Rosenvik er en av landets omtrent 100 arbeidsinkluderingsbedrifter, og har et bredt tilbud til arbeidssøkere. Dette kan du lese mer om under fanene Arbeidsliv og Kompetanse. Vi har en stab på i overkant av 20 ansatte med høy og relevant kompetanse. I tillegg har vi til enhver tid ca. 100 personer tilknyttet oss gjennom ulike tiltak.

Hovedkontoret vårt er på Orkanger, og vi har en stor avdeling i Meldal.

Eierandel:

Følgende enkeltaksjonærer eier hver mer enn 5 % av de 5133 aksjene:

- Orkland kommune 55,30 %
- Oppdal kommune 31,20 %
- Skaun kommune 7,87 %
- Rennebu kommune 1,17%.

Til sammen eier disse kommunene 95,54 % av aksjene.

Rennebu kommune innehar 1,14 % av aksjene.

4.1.5 Nasjonalparken Næringshage AS

Nasjonalparken Næringshage har som overordnet målsetning å skape et attraktivt utviklings- og kompetansemiljø i Oppdal og Rennebu. Vi legger til rette for, og støtter opp de aktiviteter og prosjekter som springer ut fra bedriftene. Vi samarbeider tett med Oppdal og Rennebu kommune til det beste for hele regionen. Regionale planer fra Trøndelag fylkeskommune og nasjonale satsinger fra Kommunal- og regionaldepartementet, SIVA og Næringsdepartementet er lagt til grunn for virksomheten.

Næringshagen bidrar med utvikling gjennom å:

- legge til rette for bedriftsetableringer.
- legge til rette for videreutvikling og vekst i eksisterende bedrifter.
- legge til rette for økt verdiskaping hos bedriftene som er målbedrifter.
- sette søkelys på økonomisk merverdi for bedriftene tilknyttet næringshagemiljøet.
- lette tilgangen til internasjonale markeder for bedriftene i og tilknyttet miljøet.
- bidra til kobling av relevante nettverk regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Eierandel:

Rennebu eier 15,28 %.

4.1.6 ReMidt Næring AS

Vurdering:

Dette er et interkommunalt samarbeid mellom Rennebu kommune og kommuner i Møre og Trøndelag, der målet er effektiv håndtering av avfall og slam.

Eierstrategi:

Målet for RE Midt Næring as, er at håndtering av avfall og slam interkommunalt løses effektivt og kostnadsbesparende for brukerne og i samsvar med krav og regler i gjeldende lovverk.

Generelle retningslinjer:

RE Midt Næring as, må løpende vurdere håndtering av avfall og slam i samsvar med eierstrategien som innebærer gunstig logistikk-løsning for innsamling, transport, behandling og disponering av slam, næringsavfall og farlig avfall i regionen.

Vedtektsfestet formål:

Planlegge, bygge og drive anlegg for innsamling, transport, behandling og disponering av alt husholdningsavfall i medlemskommunene.

Å utnytte ressursene i avfallet i størst mulig grad, og å tilstrebe en størst mulig utnyttelse på høyest mulig nivå.

Selskapet kan også ta hånd om innsamling, transport, behandling og disponering av slam, næringsavfall og farlig avfall i regionen.

Eierandel:

Rennebu eier 3,61 %. Det er totalt 17 eierkommuner hvor eier andel beregnes ut fra folketallet i kommunen.

Organisering:

Organisert som et IKS. Selskapets representantskap består av 11 medlemmer. Kristiansund kommune har 2, og de øvrige deltakerne 1 medlem hver. Styret består av 5 medlemmer pluss 2 varamedlemmer.

Rennebu har 1 styremedlem.

4.1.7 Torget i Rennebu AS

Vi eier 50 % av aksjene i det nye torget i Rennebu.

Selskapet skal bidra til økt trivsel og å gjenskape Berkåk sin identitet og image som noe mer enn et veikryss og en rekke bensinstasjoner. Distriktssenteret ser at det har vært god prosjektgjennomføring, men er usikker på imageeffekten.

4.2 Samvirkeforetak

4.2.1 Revisjon Midt-Norge SA

Med 43 kommuner og Trøndelag fylkeskommune på eiersiden blir Revisjon Midt-Norge SA Norges største interkommunale revisjonsselskap. Selskapet får bred kompetanse og et tungt fagmiljø.

Om kommunen er velferdsstatens byggekloss, så er kommunal revisjonen en viktig del av fundamentet som velferdsstaten står på. Det å kvalitetssikre bruken av felleskapets midler er et viktig samfunnsoppdrag som gir trygghet for innbyggerne og lokalsamfunnene de betjener.

Revisjon Midt-Norge SA er organisert som et samvirkeforetak. Selskapet ble stiftet den 28. august 2017, da man slo sammen revisjonsselskapene KomRev Trøndelag IKS og Revisjon Midt-Norge IKS. Begge disse selskapene er medlem i KS Bedrift.

Vil sikre gode tjenester

Etableringen av Revisjon Midt-Norge SA vil sikre kommunene fortsatt kostnadseffektive og gode revisjonstjenester i årene som kommer, sier styrelederne i de to sammenslåtte selskapene Elin R. Agdestein (KomRev Trøndelag IKS) og Hans S. U. Wendelbo (Revisjon Midt-Norge IKS). Eierkommunene i det nye selskapet har ansvaret for tjenester og velferdstilbud til en befolkning på 246.000. I tillegg kommer fylkeskommunale tjenester i nye Trøndelag fylkeskommune med 440.000 innbyggere.

Med 40 ansatte får Revisjon Midt-Norge SA bred kompetanse og et tungt fagmiljø å dra veksler på. Kommunereformen – med nye Trøndelag fylkeskommune – har vært en viktig grunn til sammenslåingen.

Tjenestene er mer komplekse

En annen grunn for sammenslåingen er profesjonaliseringen av kommunene. Stadig mer komplekse og spesialiserte tjenester krever både økt kompetanse og økt kapasitet hos revisor.

4.3 Interkommunale Selskap (IKS)

4.3.1 Trøndelag brann og redningstjeneste (TBRT)

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS, heretter kalt selskapet er et interkommunalt selskap, opprettet i samsvar med lov om interkommunale selskaper.

Denne selskapsavtalen er med virkning fra 01.01.2020.

Deltakerne har følgende eierandeler og ansvar i selskapet:

- Trondheim kommune 85,79%
- Malvik kommune 5,95%
- Oppdal kommune 2,96%
- Rennebu kommune 1,06%
- Indre Fosen kommune 4,26%

4.3.2 Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Vurdering:

Arkiveringen er nødvendig for å sikre at Rennebu kommune oppfyller arkivlovens krav og regler.

Eierstrategi:

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS i samarbeid med Rennebu kommune skal sikre at det vedtektsfestede formålet om arkivering av kommunale dokumenter blir etterlevd.

Generelle retningslinjer:

Leder av sekretariatet i Rennebu kommune er delegert ansvaret for at en god kommunal arkivering blir etterlevd i samsvar med eierstrategien.

Vedtektsfestet formål:

Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal kunne fungere som arkivdepot for eiernes papirbaserte og elektroniske arkiver og sørge for at materialet blir gjort tilgjengelig for offentlig bruk, forskning og andre administrative og kulturelle formål.

Selskapet skal kunne fungere som fylkesarkiv for deltakende fylkeskommuner. Selskapet er koordinator for privatarkiver i Sør-Trøndelag fylke og skal også kunne motta, oppbevare og tilgjengeliggjøre privatarkiver fra eierkommunene.

Eierandel:

Rennebu eier en prosentandel. De andre eierkommunene er 34 andre trønderkommuner og 2 fylkeskommuner.

Organisering:

Organisert som et IKS. Selskapets representantskap består av 1 medlem fra hver av deltakerne. Styret består av 5 medlemmer.

4.3.3 Midt-Norge 110-sentral IKS

Navn på kommuner som er med i samarbeidet (etter kommunesammenslåinger 1/1-20): Agdenes, Bjugn, Frøya, Hemne, Hitra, Holtålen, Klæbu, Leksvik, Malvik, Meldal, Melhus, Midtre Gauldal, Oppdal, Orkdal, Os, Rennebu, Rissa, Roan, Røros, Selbu, Skaun, Snillfjord, Trondheim, Tydal, Ørland, Åfjord.

Organisasjonsform:

Interkommunalt selskap etter lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) av 29.01.1999

4.3.4 Kontrollutvalg Fjell IKS

Vurdering:

Egen sekretariatsfunksjon er et krav for å sikre helhetlig håndtering av kontrollutvalgets funksjon for i samsvar med lovverk og forskrifter.

Eierstrategi:

Kontrollutvalg Fjell IKS skal utføre sekretariatsfunksjonen for Rennebu kommune etter gjeldende praksis for kommunale kontrollutvalg i henhold til gjeldende lovverk og forskrifter som fremmer kommunale selskapers formål og kompetanse.

Generelle retningslinjer:

Sekretariatet må gi kontrollutvalget råd om gjeldende praksis for et kommunalt kontrollutvalg sine oppgaver i kommunale selskaper.

Vedtektsfestet formål:

Å utføre sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget i de deltagende kommuner i henhold til gjeldende lovverk og forskrifter. kan gå inn i selskap når dette fremmer selskapets formål og kompetanse, jf. selskapsavtalen § 8.

Eierandel:

Rennebu har en eierandel på 10,63 %. De andre eierkommunene er Alvdal, Folldal, Holtålen, Os, Oppdal, Røros, Tolga og Tynset.

4.4 Interkommunalt Samarbeid (etter gml. kommunelov)

Det vises til den generelle omtalen i kap. 3.3. Interkommunalt samarbeid er et prioritert område for Rennebu kommune. På mange områder er kommunen for liten til å bygge opp og vedlikeholde nødvendig kompetanse på egen hånd. §§27 og 28-organisering av et samarbeid er mest aktuelt på områder som har driftsmessig karakter uten innslag av myndighetsutøvelse, og hvor det vurderes som hensiktsmessig å delegerer myndighet til et eget styre.

4.4.1 Plankontoret for Oppdal og Rennebu

Vurdering:

Samarbeidet om planarbeidet med Rindal, Holtålen, Midtre Gauldal, Rennebu kommune skal fungere godt, og ha god utnyttelse av administrative ressurser som bidrar til å løse felles planoppgaver og andre tjenester til nytte for alle kommunene.

Eierstrategi:

Rindal, Holtålen, Midtre Gauldal, Oppdal og Rennebu kommuner ser nytten av det interkommunale samarbeidet mellom de fem kommunene og ønsker gradvis utvikling av konkrete tjenester etter samme mønster som §27-samarbeidet om plankontoret.

Generelle retningslinjer:

Vektlegg retningslinjer som øker forståelsen av å utvide det interkommunale samarbeidet mellom kommunene Rindal, Holtålen, Midtre Gauldal, Oppdal og Rennebu ved økt samarbeid mellom kommunedirektørene i de fem kommunene.

Vedtektsfestet formål:

Plankontoret har som formål å utvikle og utføre tjenester knyttet til planarbeid og andre tjenester som naturlig faller sammen med dette.

Eierandel:

Alle kommuner eier hver sin andel på 20 prosent.

4.4.2 Legevakten i Orkdalsregionen (LiO)

Navn på kommuner som er med i samarbeidet: Surnadal, Rindal, Hemne, Snillfjord, Hitra, Agdenes, Rennebu, Meldal, Orkdal, Skaun, Frøya

Organisasjonsform: Kommunelovens § 28 a

Vertskommune: Orkdal

4.4.3 Barneverntjenesten Oppdal og Rennebu

Oppdal og Rennebu har ved respektive kommunestyrevedtak i 2009 valgt å etablere en interkommunal barneverntjeneste for Oppdal og Rennebu, benevnt Barneverntjenesten for Oppdal og Rennebu. Denne interkommunale tjenesten trådte i kraft 01.01.10.

Oppdal kommune er vertskommune i denne interkommunale barneverntjenesten, og Oppdal har etter dette ansvar for alle tjenester etter lov om barneverntjenester for de 2 kommunene.

Fosterhjemplanen vil derfor gjelde både for Oppdal og Rennebu så lenge den interkommunale barneverntjenesten opprettholdes. Planen bygger på eksisterende økonomiske og personellmessige rammer slik disse også framgår av gjeldende budsjett og den økonomiske ansvarsfordelingen mellom Oppdal og Rennebu angitt i samarbeidsavtalen mellom kommunene.

4.4.4 NAV Oppdal og Rennebu

Med hjemmel i kommuneloven §28a & 28§b er det inngått et vertskommunesamarbeid mellom Oppdal og Rennebu kommune, om tjenesteyting etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og lov om sosiale tjenester.

Bakgrunnen for samarbeidet ligger i at kommunene har etablert et felles NAV-kontor.

Administrative kostnader og fellesutgifter

Det vises til egne avtaler mellom Oppdal kommune, Rennebu kommune og NAV Sør-Trøndelag der det har blitt enighet om at Rennebu kommune dekker 10% av kostnadene til drift av NAV enhetene Oppdal og Rennebu.

Kostnader til lisenser er et kommunalt ansvar og er derfor ikke tatt inn i driftsavtalen mellom NAV og kommunene. Som følge av dette må kostnadene til lisens fordeles mellom kommunene ved at Oppdal betaler $\frac{3}{4}$ og Rennebu $\frac{1}{4}$.

4.4.5 Gauldalsregionen

Gauldalsregionen består av kommunene: Holtålen, Melhus, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu og Røros.

Sammensetting av styret og treffpunkter:

Styret skal bestå av en representant fra hver av kommunene i Gauldalsregionen, fortrinnsvis skolefaglig ansvarlig/på kommunedirektør nivå. Styret velger leder for 2 år. Styret bør gjennomføre minst tre årlige møter med tanke på oppdatering, budsjett og økonomi

Fokusområder:

- Styret har en viktig funksjon som bindeledd og nettverk i regionen. Styret skal ha søkelys på kvalitets- og kompetanseutvikling innenfor områdene barnehage og skole, ut fra nasjonale føringer, lover og forskrifter.
- Styret skal planlegge strategisk med tanke på realisering av felles målsettinger og aktiviteter knyttet til nasjonale og regionale føringer.

- Styret deltar i prosesser og utviklingsdager/samlinger og skal ivareta de langsiktige linjene.
- Styret har en overordnet rolle som arbeidsgruppene rapporterer til.

4.5 Andelslag

Et andelslag er en sammenslutning med hovedformål å fremme medlemmenes økonomiske interesser ved at disse deltar i foretakets virksomhet enten som forbrukere, leverandører eller på en annen lignende måte.

Overskuddet i selskapet blir fordelt på medlemmene i forhold til deres bruk av selskapet. Deltakernes ansvar for selskapet er begrenset til innskuddet i selskapet slik som i et aksjeselskap.

4.5.1 Allskog BA

Allskog er en fortsettelse av Skogeierforeningen Nord som ble omdannet til andelslag fra 2006. Andelslaget og dets eiere er tilsluttet Norsk Skogeierforbund.

Den enkelte skogeier er medlem i det lokale skogeierlaget hvor eiendommen ligger. Allskog dekker området fra Sunnmøre og Røros i sør til Kvæningen i Troms i nord. Allskogs formål er å sikre best mulig avkastning på andelseiernes eiendommer. Andelslagets hovedaktivitet er omsetning av tømmer og utmarksprodukter.

4.5.2 Biblioteksentralen AL

Biblioteksentralen AL er en kunnskapsbedrift som har spesialisert seg på å tilby produkter og tjenester til norske bibliotek. Biblioteksentralen eies av kommunene, fylkeskommunene, Kommunenes sentralforbund og Norsk Bibliotekforening.

4.5.3 Meldal lakselekkeri AL

Selskapet ble etablert med tanke på etablering av et lakselekkeri i en av Orklas sideelver. Det er ikke etablert noe lakselekkeri – og det er i dag uaktuelt med en etablering. Det er ingen aktivitet i selskapet. Styreleder opplyser at det kan bli aktuelt å sette ut rogn i ei eller flere av sideelvene til Orkla. Dette avgjøres av statlige myndigheter. I 2018 ble selskapet oppløst, og andelen vil derfor bli ført ut fra balansen i regnskapet til kommunen ila. 2022.

KONTROLLUTVALG FJELL IKS
Os Kommunehus
2550 OS I ØSTERDALEN

Melding om politisk vedtak

Deres ref:

Vår ref
2022/471-5

Saksbehandler
May Grethe Solberg

Dato
24.05.2022

Vedtak Eierskapsmelding for Rennebu kommune

Kommunestyrets behandling av sak 12/2022 i møte den 28.04.2022:

Forslag

**Siv Kristin Remetun
Lånke**

**Tilleggsforslag:
Okor inngår i punkt 4.**

Rolf Arne Bruholt

**Tilleggsforslag:
Helsesamarbeidet inngår i punkt 4.**

Behandling

Enstemmig som innstilling med tilleggsforslag fremmet av Siv Remetun Lånke og Rolf Arne Bruholt.

Vedtak

Kommunestyret tar eierskapsmeldingen for Rennebu kommune datert 07.04.2022 til etterretning.

Kommunestyret tar sikte på at eierskapsmeldinga gjennomgås/eventuelt revideres hver valgperiode.

Kommunestyret ber om at kommunens eierskap blir gjenstand for vurdering i kommunens årsmelding.

Rennebu kommune har eierskap i følgende organisasjoner: USS, LVK, KLP, Midt-Norge IUA, Interkommunalt politisk råd Trøndelag sørvest, lakseregionen og Trøndelag Sør. Eierskapsmeldingen kompletteres med disse.

Okor og helsesamarbeidet inngår i punkt 4.

Du kan klage på vedtaket

Du har rett til å klage på vedtaket, jf. Forvaltningsloven §§ 28 og 29. Fristen for å klage er 3 uker fra du mottar dette brevet. Hvis du ønsker å klage, sender du en skriftlig klage til Rennebu kommune. Sendes på epost til postmottak@rennebu.kommune.no eller post til Rennebu kommune, Myrveien 1, 7391 Rennebu.

Med vennlig hilsen
Rennebu kommune

May Grethe Solberg
Konsulent
482 66 303
may.solberg@rennebu.kommune.no

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Bent Ove Hyldmo

Vedlegg

1 Eierskapsmelding for Rennebu kommune _ revidert

Orientering om statlige tilsyn for gratis skoleprinsippet og særskilt språkopplæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Rennebu kommune

Møtedato

24.04.2024

Saknr

13/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug**Arkivkode** FE-033, TI-&58**Arkivsaknr** 23/25 - 7**Forslag til vedtak**

1. Kontrollutvalget tar informasjonen om tilsyn til gratis skoleprinsippet og særskilt språkopplæring til orientering.
2. Kontrollutvalget ber om at tilsyn med internkontroll og barnehagemiljø oversendes, og at eventuell oppfølging av nødvendige tiltak for å rette lovbruddene samt Statsforvalterens melding om avslutning av tilsynet legges frem for kontrollutvalget når disse foreligger.
3. Kontrollutvalget ber om at kopi av tilsynsrapporter som kommer inn til kommunen fortløpende oversendes kontrollutvalgets sekretariat.
4. Kontrollutvalget ber kommunaldirektøren om en årlig orientering om statlige tilsyn og kommunens oppfølging av disse.

Vedlegg

Tilsyn om særskilt språkopplæring for minoritetsspråklige barn

Varsel om tilsyn - gratisprinsippet i opplæringsloven § 2-15

Saksopplysninger

Det har over år vært et ønske om en samordning av tilsynsarbeidet mellom blant annet Statsforvalteren og de kommunale kontrollutvalg, og fra 2020 ble det etablert en felles nasjonal tilsynskalender. Formålet med samordningen er å:

- sikre at tilsynsbelastningen for enkeltkommuner ikke blir for stor
- unngå dobbeltarbeid
- lære av arbeid som allerede er gjort

I tilsynskalenderen finnes oversikter over planlagte og gjennomførte statlige tilsyn og forvaltningsrevisjoner, samt link til rapporter etter gjennomførte tilsyn/revisjoner. Som et ledd i kontrollutvalgets kontrollarbeid er det naturlig å gjøre bruk av rapportene som de statlige tilsynsmyndighetene utarbeider etter tilsyn i kommunen. Link til tilsynskalenderen finnes her: <https://tilsynskalender.statsforvalteren.no/>.

Tilsynskalenderen viser at følgende tilsyn er gjennomført/planlagt fra 01.01.2023 til 31.12.2024

- Tilsyn med arkivholdet
- Tilsyn med kommunen som skoleeier. Gratisprinsippet.
- Tilsyn med kommunen som skoleeier. Særskilt språkopplæring.
- Muskel- og skjelettplager og psykiske plager - stedlig tilsyn
- Tilsyn med internkontroll og barnehagemiljø

Kontrollutvalget har blitt informert om arbeidet med å følge opp til tilsynsrapporten fra arkivverket den 20.09.2023 i sak 28/23.

Resultatene for kommunene som skoleeiere knyttet til gratis skoleprinsippet og særskilte språkopplæring er klare, og kommunalsjef for oppvekst Nina Rise Oddan vil orientere om hva disse tilsynene går ut på og resultat av de. Vedlagt ligger varslene om tilsyn.

Vurdering

Kontrollutvalgets ansvarsområde er bredt, og som et ledd i kontrollutvalgets kontrollarbeid er det naturlig å gjøre bruk av rapportene som de statlige tilsynsmyndighetene utarbeider etter tilsyn i kommunen. Tilsynskalenderen er ikke fullstendig og erfaring er at flere statlige tilsyn ikke er publisert i tilsynskalenderen. Det vises til kommunelovens § 25-2 om rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn, der det står:

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Det anbefales kontrollutvalget å be kommunedirektøren oversende tilsynsrapporter til kontrollutvalgets sekretariat fortløpende, samt be kommunedirektøren om en årlig orientering om de statlige tilsynene som de har blitt gjenstand for, og kommunens oppfølging av disse.

RENNEBU KOMMUNE

Myrveien 1

7391 RENNEBU

Saksbehandler, innvalgstelefon

Knut Olav Dypvik, 74 16 83 74

Varsel om tilsyn etter opplæringsloven med Rennebu kommune 2023 - særskilt språkopplæring

Vi åpner tilsyn med Rennebu kommune

Vi viser til Statsforvalterens felles [tilsynskalender](#) for 2023 samt dialog med skoleansvarlig i kommunen, Nina Rise Oddan, den 12. januar 2023. Da drøftet vi også den praktiske gjennomføringen av tilsynet.

Vi varsler med dette brevet åpning av tilsyn med kommunens praktisering av bestemmelsen i **opplæringsloven** (oppl.) § 2-8 om særskilt språkopplæring for minoritetsspråklige barn. Formålet med retten til særskilt språkopplæring er å skape et godt grunnlag for at barn med innvandrerbakgrunn kan ha utbytte av opplæringen og oppleve mestring i skolegangen sin. Dere finner mer informasjon om regelverket for minoritetsspråklige på Udir sine sider:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/minoritetsspraklige/regleverk-som-gjelder-spesielt-for-minoritetsspraklige/>

Vi har som oppgave å føre tilsyn med offentlige skoler, jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd. Når vi gjennomfører tilsynet, skal vi ha tilgang til dokumentasjon og skolens lokaler dersom tilsynet krever det.

Tema for tilsynet

Temaet for tilsynet er retten til særskilt språkopplæring. Under dette temaet kontrollerer vi:

- om skolen vurderer om elever har tilstrekkelige norskferdigheter til å følge den vanlige opplæringen i skolen jf. oppl. § 2-8 første ledd
- om skolen vurderer om elevene som har behov for særskilt norskopplæring, i tillegg har behov for morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring, jf. oppl. § 2-8 første ledd
- om skolen kartlegger norskferdighetene til elever før vedtak om særskilt norskopplæring og underveis i opplæringen, jf. oppl. § 2-8 fjerde ledd
- om skolen fatter enkeltvedtak etter forvaltningsloven for elever som har rett til særskilt språkopplæring og for elever der den særskilte språkopplæringen opphører, jf. oppl. § 15-1

Vi viser i denne forbindelse til vedlagte kontrollskjema. Vi kommer tilbake til detaljene rundt bruken av «RefLex» i forbindelse med dette tilsynet.

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet går ut på å kontrollere om kommunen følger regelverket i opplæringsloven med forskrifter. For å kontrollere dette, undersøker vi praktiseringen av regelverket ved **Rennebu barne- og ungdomsskole**.

Rennebu kommune og denne skolen er valgt ut på bakgrunn av hvor sannsynlig det er at kravene i regelverket ikke er oppfylt, og hvilke konsekvenser det kan få for elevene i målgruppen for ordningen. Denne risikovurderingen bygger på informasjon Statsforvalteren har fra ulike kilder, bl.a. GSI og kommunestatistikken til Integrasjons- og mangfoldsdirektoratet IMDi.

Tilsynet foregår på følgende måte:

- Dere gjennomfører *egenvurdering* i [RefLex](#) og gjør denne tilgjengelig for oss.
- Dere *sender inn dokumentasjon* via [Sikker melding](#) (ikke nødvendig å sladde).
- Vi *gjennomgår* egenvurderingen og dokumentasjonen.
- Vi henter inn tilleggsinformasjon gjennom et *tilsynsbesøk* på skolen.
- Vi vurderer informasjonen skolens praksis opp mot regelverket.
- Vi utarbeider en *foreløpig rapport* der våre vurderinger og konklusjoner kommer frem.
- Dere kan *uttale dere* før vi eventuelt fatter et vedtak.
- Vi sender ut den *endelige rapporten* og publiserer den via vår hjemmeside.
- Dersom det er påvist brudd på regelverket, følger dere opp disse.
- Dere mottar et eget brev når vi kan avslutte tilsynet.

Reglene for fremgangsmåten vi har beskrevet ovenfor, finner dere bl.a. her:

- Innhenting av dokumentasjon, jf. opplæringsloven § 14-1, jf. kommuneloven § 30-3.
- Forhåndsvarsel om rett til å uttale dere, jf. forvaltningsloven § 16.
- Våre tilsynsrapporter er offentlige, jf. offentlighetsloven § 3.
- I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/.

Foreløpig plan for tilsynsgjennomføring:

- **16.05.2023** - Formøte, der vi orienterer nærmere om tilsynets tema og gjennomføring
- **19.05.2023** - Frist for egenvurdering i RefLex og innsending av dokumentasjon
- **01.06.2023** - Tilsynsbesøk ved en skole (avtales nærmere)
- **XX.06.2023** - Sluttmøte for tilsynet der vi gjennomgår foreløpig rapport (*avtales nærmere*)

Innsending av dokumentasjon

Vi ber om at dere sender inn følgende dokumentasjon via [sikker melding](#) (pålogging via ID-porten), jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd, jf. kommuneloven § 30-3:

- 3 vedtak om særskilt språkopplæring; primært fra inneværende skoleår
- Eventuelle rutiner/årshjul/føringer for behandling av vedtak om særskilt språkopplæring

Fristen er **19.05.2023** (samme frist som for egenvurdering i RefLex)!

Dere har rett til å klage

Dere kan klage på pålegget om å sende inn dokumentasjon, jf. forvaltningsloven § 14. Hvis dere klager, må dere gjøre det innen tre dager. Fristen gjelder fra brevet har kommet frem til dere. Dere sender klagen til oss. Vi har mulighet til å omgjøre vår avgjørelse. Hvis vi ikke er enig med dere, sender vi klagen til Utdanningsdirektoratet som avgjør saken.

Ta gjerne kontakt med *tilsynsleder Knut Olav Dypvik* hvis dere har spørsmål om tilsynet og gjennomføringen av dette. Tilsynsteamet består i tillegg av *Tore Haugnes (jurist)*.

Med hilsen

Gunn Oddny Olsen Haugen (e.f.)
underdirektør opplæring
Oppvekst- og velferdsavdelingen

Knut Olav Dypvik
spesialrådgiver
Oppvekst- og velferdsavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg

1 Kontrollskjema - tilsyn særskilt språkopplæring - H2021

Kopi til:

RENNEBU BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

Berkåk Myrveien 3

7391

RENNEBU

RENNEBU KOMMUNE

Myrveien 1

7391 RENNEBU

Saksbehandler, innvalgstelefon

Viljar Johannessen, 73 19 93 56

Tilsyn - spørreundersøkelse om gratisprinsippet

Statsforvalteren i Trøndelag har som oppgave å føre tilsyn etter opplæringsloven. Tilsyn mv. er hjemlet i opplæringslovens § 14-1. Vi innhenter nå i første omgang informasjon om hvordan kommuner og skoler forholder seg til det aktuelle området – gratisprinsippet – gjennom en spørreundersøkelse. I ettertid kan det bli aktuelt å be om dokumentasjon til bruk i et tilsyn. Spørsmål bes besvart med utgangspunkt i skoleårene 2021/22 og 2022/23.

Begrunnelse for valg av tema

Statsforvalteren vurderer at reglene om gratisprinsippet henger nøye sammen med retten til opplæring, jf. opplæringsloven § 2-1. Hensynet bak retten til gratis grunnskoleopplæring er en inkluderende skole, der alle kan delta på lik linje, uavhengig av den økonomiske situasjonen til eleven/foresatte.

Gratisprinsippet, som er nedfelt i opplæringsloven § 2-15, trådte i kraft den 31. januar 2003. Bestemmelsen lyder:

§ 2-15. Rett til gratis offentlig grunnskoleopplæring

Elevane har rett til gratis offentlig grunnskoleopplæring. Kommunen kan ikkje krevje at elevane eller foreldra dekkjer utgifter i samband med grunnskoleopplæringa, til dømes utgifter til undervisningsmateriell, transport i skoletida, leirskoleopphald, ekskursjonar eller andre turar som er ein del av grunnskoleopplæringa.

Eksemplene som er nevnt i lovbestemmelsen er ikke uttømmende.

Rettsgrunnlaget

Lovbestemmelsen slår fast at all offentlig grunnskoleopplæring skal være gratis for elevene. Kommunen kan ikke kreve betaling fra elevene eller foreldrene for grunnskoleopplæringen. Dette gjelder både undervisningsmateriell og faglige og sosiale aktiviteter som foregår i skolens regi. Forbudet mot å kreve egenbetaling gjelder også aktiviteter som foregår utenom skoletid, så lenge disse aktivitetene er i skolens regi.

Leirskoleopphold

Leirskoleopphold skal være gratis for elevene.

Andre skoleturer

For skoleturer utenom leirskole, kan elevene pålegges å dekke utgifter til egen mat og drikke. Utgiftene må være på nivå med hva mat og drikke normalt vil koste for en elev. Det samme gjelder for tematurer som er en del av opplæringen. Eventuelle merkostnader som er nødvendige for at funksjonshemmede elever skal kunne delta, må dekkes av kommunen, for eksempel kostnader til assistent. Foregår turen i skolens regi, skal opplæringen være gratis.

Gaver, dugnader mv.

Loven er ikke til hinder for at skolene kan ta imot ulike former for gaver, enten dette er fra næringsliv, foreldre, venneforeninger eller andre. Det kan være pengegaver, dugnadsinnsats, klassekasse mv. For gaver og bidrag gjelder følgende:

- Gaver og andre bidrag må være reelt frivillige. Verken elever eller foreldre må føle seg presset til å bidra økonomisk.
- Det kan ikke stilles krav om motytelser, for eksempel i form av reklame.
- Gaver og andre bidrag må brukes slik at de kommer hele klassen/gruppen til gode. Alle elever i gruppen/klassen må få delta i de samme aktivitetene, uavhengig av om deres foreldre har gitt gaver/andre bidrag til skolen eller ikke.
- Den/de som mottar bidragene må sørge for anonymitet, slik at den enkelte foreldres bidrag/manglende bidrag ikke blir kjent for de andre foreldrene/elevene. Bruk av klassekasse må være elev- og foreldrestyrt.

Gjennomføring av spørreundersøkelsen

Spørreundersøkelsen gjennomføres i alle kommunene i Trøndelag, over en periode på fem år. Våren 2023 er det kommunene Melhus, Rennebu og Stjørdal som skal besvare undersøkelsen. Spørreundersøkelsen blir gjennomført digitalt.

Skoleeier (kommunedirektør/sektorsjef) skal besvare spørreundersøkelsen. Skoleeier skal i tillegg videregående lenken til undersøkelsen - til sine respektive grunnskoler.

Følgende personer fra hver av grunnskolene skal besvare undersøkelsen:

- Rektor
- FAU-leder
- En tillitsvalgt
- Elevrådsleder

Lenke til Spørreundersøkelse:

<https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=jqVvilNR-kuai1c9mFpBhjcHkRzbe6dDn6M9G6zLDApUOEw2S1o2SERON09IMEs2N0VIWExIQ0lJSy4u>

Når spørsmålene er besvart, trykker respondentene på «Send» for innsending til Statsforvalteren.

Frist for å besvare spørreundersøkelsen er 10. februar 2023.

Med hilsen

Gunn Oddny Olsen Haugen (e.f.)
underdirektør opplæring
Oppvekst – og velferdsavdelingen

Viljar Johannessen
seniorrådgiver
Oppvekst – og velferdsavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Likelydende brev sendt til:

MELHUS KOMMUNE
STJØRDAL KOMMUNE
RENNEBU KOMMUNE

Postboks 55
Postboks 133
Myrveien 1

7221
7501
7391

MELHUS
STJØRDAL
RENNEBU

Opplæring av kontrollutvalget - 24.04.2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Rennebu kommune

Møtedato

24.04.2024

Saknr

14/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/493 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar opplæringssakene til orientering.

Vedlegg

Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper

Høyeste antall klager til Sivilombudet noen gang

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Kommunenes utgifter til pleie- og omsorgstjenester har økt kraftig

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Om kommuneøkonomien i Norge

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som del av sin opplæring:

1. Kommunen må ikke skape trøbbel for egne selskaper.
Innlegg i Kommunal Rapport den 26.mars av Samfunnsbedriftene om kommunenes ansvar for å være forutsigbare og gode eiere.
2. Høyeste antall klager til Sivilombudet noen gang.
Fra Sivilombudets nettside den 21.mars er det en artikkel om Sivilombudets årsmelding for 2023 til Stortinget.
3. Ny lov for kommunens ansvar på det boligsosiale feltet.
Statsforvalteren i Trøndelag informerte den 02.04.2024 om ny lov for kommunens ansvar på det boligsosiale feltet.
4. Kommunenes utgifter til pleie- og omsorgstjenester har økt kraftig.
KS Forskning har utarbeidet rapporten "Brukerne blir yngre, psykiske lidelser øker: Dypdykk i pleie- og omsorgstjenestene 2017-2021"».
5. Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning.
Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024. Ny forskrift til loven har vært på høring og vil tre i kraft fra samme tidspunkt. Det er også vedtatt flere endringer i privatskoleloven.
6. Om kommuneøkonomien i Norge.
Kommunal Rapport har i mars 2024 hatt noen artikler om utviklingen av kommunenes økonomitilstand.

Sekretariatet tar en kort gjennomgang av sakene. Kontrollutvalget kan ta sakene til orientering for sitt videre arbeid.

Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper

Samfunnsbedriftene 26.03.2024, Agnete B. Sommerset, juridisk direktør

Trange kommunebudsjetter er ikke et argument for å forsømme sine forpliktelser til egne selskaper. Kommunene må være forutsigbare og gode eiere.

Tenk deg en kommune som inngår en avtale med et privat selskap om rengjøring. Pris og tjenester er avtalt, kontrakt undertegnet, og alle er fornøyde. Men så sier kommunen at de ikke lenger vil stå inne for avtalen, og at de bare vil betale halvparten av kostnadene på grunn av stramme budsjetter. Det hadde selvsagt vært uakseptabelt, ulovlig og utenkelig.

Løper fra ansvar

Når det kommer til selskaper som kommunen selv eier, er det likevel noen som tror at man kan løpe fra ansvar, kontrakter og vedtatte budsjetter når man oppdager røde tall i eget budsjett.

- Et interkommunalt selskap (IKS) med 37 eiere fikk vedtatt sitt budsjett i april 2023. Nå vil det nye kommunestyret i to av eierkommunene redusere sitt tilskudd til selskapet.
- Et annet IKS trenger å endre selskapsavtalen etter endringer i IKS-loven og uttreden av enkelteiere. En av kommunene nekter å vedta endringene fordi kommunen vil «vente og se» hvordan det går med selskapet.
- Et tredje IKS opplever at én av deltakerkommunene ikke vil betale det som det vedtatte budsjett innebærer, og ønsker heller færre tjenester fra selskapet.

Kommuner som velger å organisere tjenester i selskaper, forplikter seg også til å følge rettslige rammer for selskapene. Her er det ingen «bør» eller «kan», her **må** man følge styringslinjer og myndighet som er regulert gjennom kommuneloven og selskapslover.

Som alle andre selskaper, trenger også kommunalt eide bedrifter forutsigbare rammer. Kortsiktig budsjettgevinst for enkeltkommuner er et veldig dårlig argument for å utarme egne selskaper. Det blir en umulig driftssituasjon for selskapene hvis vedtatte budsjetter blir reversert av noen eierkommuner – i opposisjon til egne eierrepresentanter.

Eierstyring er ikke spesielt vanskelig, men krever opplæring. Med mange nye representanter i kommunestyresalene, er det spesielt viktig at kommunene nå setter av tid til dette. Hvis eierne drar selskapet i samme retning, vil det resultere i bedre demokratisk kontroll, forutsigbar drift, effektive tjenester, og dermed bedre mulighet for å oppnå målet med opprettelse av selskapet.

Lag eierstrategier!

Den siste valgperioden var første gang kommunene ble pålagt å lage en eierskapsmelding. Det har gitt god oversikt over hvilke selskaper kommunene har interesser i, og som de må følge opp.

Neste steg må være bedre kunnskap om eierstyring. Her kan utarbeiding av eierstrategier være en god start. Da vil eierne delta mer aktivt i utvikling av egne selskaper, forstå hvilke rettslige forpliktelser eierskap innebærer, og få mulighet til å hente ut de gevinstene som ligger i å etablere selskapene.

Gjennom en eierstrategi vil man oppdage at god eierstyring, rutiner for politisk forankring og løpende dialog med selskapene er nøkkelen til best mulig resultat. Hvis kommuner er uenige i sitt eget selskaps beslutninger, må de se på egen eierstyring og gå via formelle kanaler, slik det fungerer for alle andre selskaper i Norge.

Da kan de ikke stille selskapene sjakk matt ved ikke å følge opp vedtatte budsjetter eller nekte å vedta endringer i selskapsavtaler som deres egen representant har stemt for. Da dømmer man sine egne selskaper til å mislykkes, og det var neppe intensjonen ved opprettelsen av dem.

Høyeste antall klager til Sivilombudet noen gang

Sivilombudet 21.03.2024.

Sivilombud Hanne Harlem leverte tirsdag 19. mars 2024, Sivilombudets årsmelding for 2023 til Stortinget.

Sivilombudet behandler klager, setter i gang undersøkelser av eget tiltak, og besøker steder der mennesker er fratatt friheten. Sivilombudet er Stortingets kontrollorgan, og leverer hvert år en årsmelding til Stortinget om sin virksomhet i det foregående året.

Økning i antall klager

I 2023 kom det inn 4322 klager fra mennesker som mener at myndighetene har gjort en feil. Det er det høyeste antallet noen gang.

[Årsmelding Sivilombudet 2023](#)

Hele 30 % av alle klagene til Sivilombudet dreier seg om mangel på svar fra forvaltningen eller at det tar for lang tid å få en avgjørelse. Antallet slike klager har økt de siste årene. Det har også vært en økning i klager som gjelder utlendingssaker, offentlighet og innsyn.

Stadig flere saker løser seg underveis når Sivilombudet kontakter forvaltningen. Flere kommuner, fylkeskommuner, statsforvaltere, direktorater og departementer fikk likevel kritikk fra Sivilombudet i ulike saker i løpet av året. Årsmeldingen er også en rapport om disse sakene.

Hovedtall 2023

4322
innkomne saker

4361
avsluttede saker

Antall besøk til steder der folk er fratatt friheten

11 besøk til barnevernsinstitusjoner

5 besøk til fengsel

1 besøk til arrest

Totalt
17
besøk under
forebyggings-
mandatet

Dette klages det mest på:

 1248

Saksbehandlingstid
og manglende svar

 606

Trygd, sosialhjelp
og barnebidrag

 542

Plan og bygg

 462

Helse og omsorgs-
tjenester

 402

Ansettelsessaker og
arbeids- og tjenesteforhold

Disse klages det mest på:

- > kommuner
- > statsforvaltere
- > Nav
- > utlendingsmyndighetene
- > politi og påtalemyndighet

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Statsforvalteren i Trøndelag, 02.04.2024

Planlegging for et trygt hjem for alle. Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet, kalt boligsosial lov, ble vedtatt av Stortinget 20. desember 2022. Loven gjelder fra 1. juli 2023. Den gir innbyggere som er vanskeligstilte på boligmarkedet rett til å få vedtak om bistand ut fra sitt behov.

Loven stiller krav til ledere og beslutningstakerne i kommunene. Loven tydeliggjør ansvaret kommunene har til å planlegge og ha oversikt over boliger i kommunen.

Loven pålegger også kommunen å fastsette overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet i kommuneplanen. Ved å innlemme boligsosiale hensyn i samfunns- og arealplanleggingen, kan kommunene bidra til gode botilbud for vanskeligstilte og til at flere kan eie egen bolig.

Det er den enkelte kommune som må organisere arbeidet med å oppfylle loven. Det er ingen enkelt etat i kommunen som alene kan gjøre det, og loven legger opp til at flere fagfelt må samarbeide for å gi innbyggere som har behov for det den nødvendige bistanden.

[Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet \[boligsosialloven\]](#)

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027](#)

[Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken \(2021-2024\)](#)

[Boligsosialt arbeid](#)

Kommunenes utgifter til pleie- og omsorgstjenester har økt kraftig

Det er spesielt sterk vekst i tjenester til hjemmeboende, samt i aldersgruppene under 80 år, der både antall brukere og timer per bruker øker jevnt. Den kraftige veksten i utgifter til omsorgstjenester fra perioden 2015-2020, har fortsatt i 2021 og 2022.

Tallene finner vi i rapporten «Brukerne blir yngre, psykiske lidelser øker: Dypdykk i pleie- og omsorgstjenestene 2017-2021»

Rapporten er utarbeidet av forskerne Terje P. Hagen, Morten Aarflot og Trond Tjerbo ved Universitetet i Oslo, på vegne av KS Forskning. Rapporten ser på flere forhold knyttet til den sterke veksten i pleie- og omsorgsutgifter de siste årene.

Les hele rapporten [her](#)

Les artikkel i Kommunal Rapport [her](#)

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Statsforvalteren 20.02.2024

Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024. Ny forskrift til loven har vært på høring og vil tre i kraft fra samme tidspunkt. Det er også vedtatt flere endringer i privatskoleloven. Følg med på informasjon om den nye loven på nettsidene til Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren.

Nytt regelverk fra 1. august 2024

Frem til den nye loven trer i kraft gjelder dagens opplæringslov av 1998.

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utarbeide forskrift til ny opplæringslov og ny forskrift til privatskoleloven. Høringsfristen er løpt ut og direktoratet jobber nå med å sammenstille høringssvar og oversende reviderte forslag til Kunnskapsdepartementet.

Les mer om de viktigste endringene i ny opplæringslov [her](#)

Informasjon og veiledning om nytt regelverk

Utdanningsdirektoratet legger fortløpende ut artikler om ny opplæringslov på sin temaside om ny opplæringslov, les [her](#)

Forberedelser hos skoleeiere

Mye må være klart før nytt regelverk trer i kraft. Les mer om hva kommuner og fylkeskommuner må forberede [her](#)

Om kommuneøkonomien

Kommunal Rapport mars 2024

Nesten halvparten av kommunene har negativt driftsresultat

Kommuneøkonomien har svekket seg det siste året. I alt 157 av 356 kommuner leverte negativt driftsresultat i fjor.

Les artikkelen [her](#)

Mer enn 20 kommuner har negativ drift og høyere gjeld enn inntekter

Den renteeksponerte gjelden til norske kommuner er økende. Flere kommuner opplever nå negativ drift, svekket egenkapital og høye renteutgifter.

Les artikkelen [her](#)

Flere kommuner tærer på sparepengene

232 av 356 kommuner har i løpet av 2023 måttet forsyne seg av disposisjonsfondet, viser de foreløpige Kostra-tallene.

Les artikkelen [her](#)

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Rennebu kommune

Møtedato

24.04.2024

Saknr

15/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/278 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Saksprotokoll 232024 Årsmelding kontrollutvalget 2023

Invitasjon til felles forvaltningsrevisjon - TrønderEnergi AS med datterselskaper

Ny sekretær for kontrollutvalget Rennebu

Saksopplysninger

Følgende referatsaker legges frem i møtet:

1. Kommunestyrets behandling av kontrollutvalgets årsmelding for 2023. Sak 33/2024 i møte 14.03.2024. Saken ble enstemmig tatt til orientering.
2. Invitasjon - deltagelse til felles forvaltningsrevisjon i selskapet TrønderEnergi med datterselskaper.
3. Varsel om ny sekretær for kontrollutvalget fra og med mai 2024.

Kontrollutvalget kan ta referatsakene til orientering.

Kommunestyrets behandling av sak 23/2024 i møte den 11.04.2024:

Forslag

Behandling

Enstemmig som innstillingen.

Vedtak

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding 2023 til orientering

Vår saksbehandler: Ragnhild Torsdatter Grønvold, tlf. 936 30 946

E-post: ragnhild.gronvold@konsek.no

Deres ref.:

Vår ref.: 24/250-1

Oppgis ved alle henvendelser

Vår dato: 21.03.2024

Mottakere ifølge liste

Felles forvaltningsrevisjon - TrønderEnergi AS med datterselskaper

Kontrollutvalget i Malvik vedtok i sak om bestilling av en annen forvaltningsrevisjon at det ønsker å få fremlagt en sak om en eventuell felles forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskaper. Årsaken til dette er at det er om lag 10 år siden forrige forvaltningsrevisjon av dette selskapet, og det har skjedd store endringer i konsernstrukturen den senere tiden.

På vegne av kontrollutvalget ber vi om tilbakemelding om det er ønske om å være med på en felles forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskaper.

En tenker seg en prosess hvor Malvik har ansvar for prosessen, og kostnadene fordeles på de utvalgene som blir med i forhold til eierandelen i selskapet.

Frist for tilbakemelding settes til 7. mai 2024.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Ragnhild Torsdatter Grønvold
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg:

Bestilling av forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll

Mottakere:

Kontrollutvalget i Ørland
Kontrollutvalget i Frøya
Kontrollutvalget i Heim
Kontrollutvalget i Hitra
Kontrollutvalget i Holtålen
Kontrollutvalget i Melhus
Kontrollutvalget i Midtre Gauldal
Kontrollutvalget i Oppdal
Kontrollutvalget i Orkland
Kontrollutvalget i Osen
Kontrollutvalget i Rennebu
Kontrollutvalget i Selbu
Kontrollutvalget i Skaun
Kontrollutvalget i Stjørdal
Kontrollutvalget i Trondheim
Kontrollutvalget i Tydal
Kontrollutvalget i Åfjord
Kontrollutvalget Indre Fosen

Rennebu Kommune
Myrveien 1
7391 Rennebu

Vår saksbehandler: Torbjørn Berglann, tlf. 400 67 058
E-post: torbjorn.berglann@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 20/165-45
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 16.04.2024

Ny sekretær for kontrollutvalget

Torbjørn Brandt blir ny sekretær for kontrollutvalget fra og med mai 2024. Han tar over for Ragnhild Aashaug i forbindelse med et lengre sykefravær og fordi Konsek fra mai skal levere tjenester til Rendalen kontrollutvalg.

Torbjørn Brandt er jurist og har vært ansatt i Konsek Trøndelag siden 2014. Han er derfor godt kjent med jobben.

Kontaktinformasjon
e-post: torbjorn.brandt@konsek.no
mobil: 468 22 369

Dette til orientering.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Torbjørn Berglann
daglig leder

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Innspill til kontrollutvalgets arbeid

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Rennebu kommune

Møtedato

24.04.2024

Saknr

16/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/278 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Gruppeoppgave fra regionsamling

Trafikklysmodellen

FKTs fagkonferanse 4.-5. juni 2024 og årsmøte

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Endring av møtedato eller lignende
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Saker til møtet

Denne saken ble utsatt på sist møte i kontrollutvalget, og de oppsatte sakene var slik:

- Oppsummering og videre arbeid etter regionsamling på Røros den 15.januar ved deltakerne. Gruppeoppgaven og trafikklysmodellen som det ble jobbet med på regionsamlingen 16.januar 2024 er lagt med som vedlegg slik at utvalget kan jobbe videre med dette i møtet.
- Oppsummering etter kontrollutvalgskonferansen på Gardermoen ved deltakerne.
- Invitasjon til Forum for kontroll og tilsyn (FKT) fagkonferanse og årsmøte 2024 er lagt med som vedlegg til saken.

Det er ønskelig fra kommunens administrasjon og ny rådgiver for kontrollutvalget at det neste møtet i kontrollutvalget flyttes til torsdag 23.mai. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning skal behandles, og for de som skal orientere er dette en dato som passer alle involverte.

Gruppeoppgave

- Hvordan samhandle med de andre aktørene i egenkontrollen?
 - Hva har vi hørt i dag, og hva betyr det for vårt arbeid?
 - Hvordan samhandle med kommunestyret – hvem av oss sitter i kommunestyret og kan «kjenne temperaturen» – og orientere de andre?
- Hva er målet for arbeidet i vårt kontrollutvalg – og hvordan kommer vi dit?
 - Er det noe vi vil prioritere?
 - Skal vi ha «kjøreregler» for hvordan vi håndterer henvendelser, medieoppslag og lignende?
 - Hvordan bruker vi verktøykassen vår? (bedriftsbesøk, undersøkelser, orienteringer osv.)

Trafikklysmodellen

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen»	Ja	Delvis	Nei
Kryss på røde felt peker i retning av å ikke følge opp saken, mens kryss på grønne felt taler for å følge opp saken.			
Vedrører saken misnøye med et politisk fattet vedtak?	Ja	Delvis	Nei
Dreier saken seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?	Ja	Delvis	Nei
Viser saken til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?	Ja	Delvis	Nei
Viser saken til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?	Ja	Delvis	Nei
Dreier saken seg i hovedsak om en isolert hendelse?	Ja	Delvis	Nei
Er saken under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?	Ja	Delvis	Nei
Er det annen naturlig behandlingsvei for saken (ref. organene nevnt over)?	Ja	Delvis	Nei
Kan saken, og sakens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?	Ja	Delvis	Nei
Berører saken et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?	Ja	Delvis	Nei
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?	Ja	Delvis	Nei
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?	Ja	Delvis	Nei
Bør saken prioriteres foran andre planlagte oppgaver?	Ja	Delvis	Nei

Kilder:

- *Henvendelser til besvær – eller begjær?* Artikkel i Kommunerevisoren nr. 4/21 av Bjørkelo, Løvlie og Fiksdal i Deloitte
- *Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget*, veileder fra Forum for kontroll og tilsyn, 2022

Velkommen til FKTs fagkonferanse 2024 som arrangeres på Quality Airport Hotel, Gardermoen 4.– 5. juni.

Program:

Kontrollutvalget – roller og samspill

Mange er ferske i kontrollutvalget og de trenger kunnskap om utvalgets rolle og hvordan utvalget skal opptre i samspill med andre aktører som har ansvar for kontroll i kommunene. Vi inviterer representanter fra både kontrollutvalg og revisjon, ordfører og kommunedirektør til samtale og refleksjon rundt tema «Kontrollutvalget – roller og samspill».

Habilitet og tillit

Høsten 2023 har nyhetsbildet vært preget av ulike habilitetssaker og spørsmål om innsideinformasjon. Hvordan påvirkes tilliten til politikerne av dette? Er det grunn til å se nærmere på tilsvarende problemstillinger i lokalpolitikken?

Henvendelser og varsling

Kontrollutvalget kan erfare å ta imot henvendelser om mer eller mindre konkrete kritikkverdige forhold. Hvordan skal kontrollutvalget håndtere slike henvendelser? Og hva med varsling – har kontrollutvalget noe med det å gjøre?

Økonomisk bærekraft

Har kommunen din en bærekraftig økonomi? Hvordan kan kontrollutvalget finne ut det? Har kontrollutvalget et ansvar her?

Vi vil også vise fram gode eksempler på forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vel møtt!

Deltakeravgift: Medlemmer kr. 7 900, andre kr. 8 400

Påmeldingsfrist: 29. april

Årsmøte i Forum for kontroll og tilsyn avholdes 4. juni.

FKTs årsmøte i 2024 blir avholdt 4. juni i forbindelse med fagkonferansen på Quality Airport Hotel, Gardermoen.

Innkallingen blir lagt ut [her](#) og sendt til leder av kontrollutvalget og daglig leder sekretariat.

Det er kun medlemmer som har tale-, forslags- og stemmerett (en stemme per kontrollutvalg eller sekretariat). Medlemmene velger selv hvem som skal være representert på årsmøtet.

Medlemmer som har saker til årsmøtet, eller forslag om vedtektsendringer, må sende disse til sekretariatet innen 6 uker før årsmøtet

Dersom din kommune/ditt sekretariat ikke er medlem i FKT, men ønsker å møte på årsmøtet med stemmerett, må innmelding skje innen 14. dager før årsmøtet

Ønsker du mer informasjon eller medlemskap i FKT? Ta kontakt med sekretariatet.

Leder i valgkomiteen (2023-2024): Jon Jæger Gåsvatn, leder kontrollutvalget i Sarpsborg kommune | jaeger.gaasvatn@sarpsborg.com | Mobil: 913 55 288

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Rennebu kommune

Møtedato

24.04.2024

Saknr

17/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/278 - 4

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 24.04.2024, godkjennes.

Saksopplysninger

Møteprotokollen går gjennom i møtet slik at protokollen er i samsvar med kontrollutvalgets oppfatning. Utvalget oppfordres deretter til å godkjenne møteprotokollen.